

Souhrnná teritoriální informace Lucembursko

Zpracováno a aktualizováno zastupitelským
úřadem ČR v Lucemburku ke dni 01.01.2012

Seznam kapitol souhrnné teritoriální informace:

1. Základní informace o teritoriu
2. Vnitropolitická charakteristika
3. Zahraničně-politická orientace
4. Ekonomická charakteristika země
5. Finanční a daňový sektor
6. Zahraniční obchod země
7. Obchodní a ekonomická spolupráce s ČR
8. Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu
9. Investiční klima
10. Očekávaný vývoj v teritoriu

1. Základní informace o teritoriu

1.1. Oficiální název státu

Lucemburské velkovévodství

- francouzsky Grand-Duché de Luxembourg
- německy Großherzogtum Luxemburg

1.2. Rozloha

- 2 586 km²

1.3. Počet obyvatel, hustota na km², podíl ekonomicky činného obyvatelstva

- Celkem obyvatel: 502 066
- Hustota: 194,1 obyvatel/km²
- Žadatelé o práci: 5,8 %

1.4. Průměrný roční přírůstek obyvatelstva a jeho demografické složení

V letech 2005–2010 činil průměrný roční přírůstek obyvatelstva přibližně 1,7 %. V aktivním věku (15–64 let) je asi 68,3 % obyvatelstva, dětí do 14 let je 17,7 % a osob nad 65 let věku 14,0 % obyvatelstva.

1.5. Národnostní složení

- 285 700 Lucemburčanů
- 216 400 cizinců, tj. 43,1 % obyvatelstva
 - 79 800 Portugalců,
 - 18 200 Italů,
 - 29 700 Francouzů,
 - 16 700 Belgičanů,
 - 12 000 Němců,
 - 5 500 Britů,
 - 3 900 Holanďanů,
 - 20 500 ostatních příslušníků EU,
 - 30 100 občanů z rozvojových zemí.

1.6. Náboženské složení

Převažuje katolické vyznání, malé protestantské a židovské komunity.

1.7. Úřední jazyk a ostatní nejčastěji používané jazyky

Lucemburština, administrativními jazyky jsou francouzština a němčina.

1.8. Administrativně správní členění země, hlavní město a další velká města

Administrativní členění

3 oblasti (Luxembourg, Diekirch, Grevenmacher), 12 kantonů a 118 obcí.

Hlavní město

Lucemburk (Luxembourg): 90 840 obyvatel

Další velká města

- Esch-sur-Alzette: 30 147 obyvatel
- Differdange: 21 530 obyvatel
- Dudelange: 18 507 obyvatel

1.9. Peněžní jednotka a její členění, používání jiných měn

- 1 euro (EUR) = 100 centů
- jiné měny nejsou v místním platebním styku užívány

1.10. Státní svátky, obvyklá pracovní a prodejní doba

Svátky

Lucemburský kalendář zaznamenává 11 významných dnů v roce. Jde vesměs o náboženské svátky či významné dny, spjaté s panovnickým domem. Patří k nim:

- Nový rok
- Karneval
- Velikonoce
- Svátek práce
- Svátek Nanebevzetí Páně
- Letnice
- Státní svátek – narozeniny velkovévody (23. 6.)
- Svátek Nanebevstoupení Panny Marie (15. 8.)
- Svatodušní svátky (2. 11.)
- 1. svátek vánoční (25. 12.)
- 2. svátek vánoční (26. 12.)

Pracovní doba

Obvyklá pracovní doba v zemi je osmihodinová (40hodinový pracovní týden). Pracovní doba v obchodech a obchodních sítích je cca od 9:00 hodin do 18:00 (19:00) hodin, ve službách (pošty, banky) do 17:00 hodin.

1.11. Místní zvyklosti důležité pro obchodní kontakty

V tomto smyslu Lucembursko nijak nevybočuje z obvyklých evropských norem.

1.12. Podmínky využívání místní zdravotní péče českými občany a občany EU

Po vstupu ČR do EU 1. května 2004 mají čeští turisté na základě Nařízení 1408/72 Rady (EEC) při pobytu v jiné členské zemi EU nárok na nutnou a neodkladnou zdravotní péči na účet své české zdravotní pojišťovny. Nutnou a neodkladnou zdravotní péčí je péče v případě ohrožení života nebo zdraví, která nesnese odkladu na dobu návratu do ČR. Převoz zpět na území ČR není v tomto rozsahu zahrnut. V případě vycestování je nutné, aby český občan požádal pobočku své zdravotní pojišťovny o vystavení Evropské karty zdravotního pojištění. Evropskou kartu zdravotního pojištění předkládá turista k potvrzení přímo v nemocnici nebo u lékaře. Bližší informace je možné získat na stránkách [Centra mezinárodních úhrad](#).

1.13. Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria

Od 1. května 2004 mají čeští občané v souladu s právem EU možnost vstupu na území Lucemburska po předložení občanského průkazu nebo pasu.

1.14. Oblasti se zvýšeným rizikem pro cizince – vhodnost návštěvy s ohledem na politickou či jinou situaci v zemi

Nejsou.

1.15. Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu (včetně generálních či honorárních konzulátů) – popis spojení z letiště a z centra města

Adresa ZÚ a konzulárního oddělení

Ambassade de la République tchèque
2, rond-point R. Schuman
L-2525 Luxembourg
tel.: 00352 264 778
fax: 00352 264 778 20
e-mail: luxembourg@embassy.mzv.cz
web: www.mzv.cz/luxembourg

Úřední hodiny konzulárního oddělení pro veřejnost: úterý až čtvrtek 09:00–12:00 hod.

Popis spojení

Spojení veřejnou dopravou z letiště Findel na Zastupitelský úřad: autobusem č. 16 ze zastávky před odbavovací halou do zastávky „Fondation Pescatore“, odtud 3 min. pěšky k budově ZÚ (orientační bod: ZÚ stojí hned vedle budovy Národního divadla).

Z centra města: pěšky po avenue Porte-neuve cca 10 min. (orientační bod: viz výše).

1.16. Kontakty na zastoupení ostatních českých institucí (Česká centra, CzechTrade, CzechInvest, CzechTourism)

CzechTrade

Rue du Trone 60
1050 Bruxelles
tel.: +32 2 213 94 60
fax: +32 2 213 94 61
e-mail: brussels@czechtrade.cz
web: www.czechtrade.cz

Centre Tchèque (součást ZÚ)

Rue du Trone 60
1050 Bruxelles
tel.: +32 2 213 94 32-6
fax: +32 2 213 94 31
e-mail: cbrussels@czech.cz
web: www.czechcentre.be

CzechTourism

Rue du Trone 60
1050 Bruxelles
tel.: +32 2 213 94 40
fax: +32 2 213 94 41
e-mail: info-be@czechtourism.com
web: www.czechtourism.com

CEBRE – Czech Business Representation

Rue du Trone 60
1050 Bruxelles
tel.: +32 2 213 94 50,52
fax: +32 2 213 94 51
e-mail: cebre.europe@mail.be
web: www.cebre.cz

ČSA

Représentation pour la Belgique et le Luxembourg
Rue du Trone 60
1050 Bruxelles
tel.: +32 2 210 64 30
fax: +32 2 217 42 85

1.17. Praktická telefonní čísla v teritoriu (záchrana, dopravní policie, požárníci, infolinky apod.)

- záchranná služba: 112
- policie: 113
- hasiči: 112
- lékařská a lékárenská pohotovost: 112
- infolinky:
 - 124 20 – telekomunikace
 - 4088-1 – pošta
 - 450202-1 – Červený kříž

1.18. Internetové informační zdroje

Vláda a ministerstva

- Server vlády s přístupem k informacím www.etat.lu
- lucemburská ministerstva a státní správa www.gouvernement.lu
- Ministerstvo práce www.mt.etat.lu
- Ministerstvo životního prostředí www.mev.etat.lu
- Ministerstvo pro střední třídy www.mcm.public.lu

Podnikání v Lucembursku

- Lucemburská obchodní komora www.cc.lu
- Ministerstvo ekonomie www.etat.lu/eco
- Agentura pro zakládání podniků www.apce.com
- Agentura na podporu podnikání www.leguichet.org
- Obchodní rejstřík www.rcsl.lu

Hospodářství

- Lucemburský statistický úřad www.statec.lu

Makroekonomické analýzy

- Ministerstvo ekonomie www.etat.lu/eco
- Lucemburská centrální banka www.bcl.lu

Legislativa

- Sbírky zákonů www.leguichet.org
- Ústřední celní úřad www.etat.lu/do

Obchod, obchodní příležitosti

- Lucemburská obchodní komora www.cc.lu
- Luxembourg for Finance www.lff.lu

Finance a pojištění vývozu

- Lucemburský bankovní sektor www.bank.lu
- Lucemburská centrální banka www.bcl.lu
- Evropská investiční banka (EIB) www.bei.eu.int
- Asociace lucemburských investičních fondů www.alfi.lu
- Exportní a garanční pojišťovna www.ducroire.lu

Firemní katalogy

- ABC katalog www.abc-d.lu
- Firmy regionu Sársko, Lotrinsko a LU www.saarlorld.org

Vybrané profesní asociace

- Bankovní asociace www.abbl.lu
- Svaz obchodu www.clc.lu
- Svaz průmyslu www.fedil.lu
- Svaz pracovníků v pohostinství www.horesca.lu
- Svaz řemeslníků www.federation-des-artisans.lu

Veletrhy a výstavy

- Veletrhy Lucemburk www.fil.lu

Investiční příležitosti

- Rozvojové programy investované státem www.lux-developement.lu

Finance a kapitálový trh

- Směnné kurzy www.bcl.lu
- Národní společnost pro úvěry a investice www.snci.lu

Burza

- Lucemburská burza www.bourse.lu

Všeobecné finanční informace

- Ministerstvo financí www.etat.lu/fi

České subjekty pro Lucembursko se sídlem v Bruselu

- CzechTrade www.czechtrade.cz
- Česká centra www.czech.cz
- CzechTourism www.czechtourism.com

Internetový vyhledávač

- www.luxweb.lu
- www.luxpoint.lu
- www.spider.lu

Zlaté stránky www.edituspro.lu

1.19. Adresy významných institucí

Významné obchodní komory a podnikatelské svazy v zemi

Chambre de Commerce du Grand Duché de Luxembourg
7, rue Alcide de Gasperi
L-2981 Luxembourg
tel.: +352 42 39 39-1

fax: +352 43 83 26
web: www.cc.lu

Luxembourg for Finance
7, rue Alcide de Gasperi
L-2981 Luxembourg
tel.: +352 27 20 21 1
fax: +352 27 20 21 399
e-mail: chamcom@cc.lu
web: www.lff.lu

Luxembourg for Business
19-21, bd. Royal
L-2499 Luxembourg
tel.: +352 247-84116
fax: +352 24 18 14
web: www.luxembourgforbusiness.lu

Confédération de Commerce
23, allée Scheffer
L-2520 Luxembourg
tel.: +352 473125
fax: +352 220059

Chambre d'Agriculture
261, route d'Arlon
L-8011 Strassen
tel.: +352 31 38 76-8
fax: +352 31 38 75

FEDIL
Federace lucemburského průmyslu
7, rue Alcide de Gasperi
L-1013 Luxembourg
tel.: +352 43 53 66-1
fax: +352 43 23 28
e-mail: fedil@fedil.lu
web: www.fedil.lu

Smíšené komory

Česko-belgicko-lucemburská smíšená obchodní komora v ČR
Thámova 20
CZ 186 00 Praha 8
tel.: +420 221 890 737-738
e-mail: cblkomora@iol.cz
web: www.cblchamber.cz

Hlavní lucemburské instituce s působností v oblasti podnikání

Ministère des Classes Moyennes
6, avenue Emil Reuter
L-2937 Luxembourg
tel.: +352 478-1
fax: +352 478 47 40

obchodní rejstřík:

Registre de Commerce
145, rue Melenbach
L-2168 Luxembourg

tel.: +352 26 42 81
fax: +352 26 42 85 55

pracovní povolení pro cizince:

Administration d`Emploi
10, rue Bender
B.P. 2208
L-1022 Luxembourg
tel.: +352 47 85 30 0
fax: +352 40 59 88

finanční úřad:

Administration des Contributions Directes
45, boulevard Roosevelt
L-2982 Luxembourg
tel.: +352 40 800-1

2. Vnitropolitická charakteristika

2.1. Stručná charakteristika politického systému

Konstituční monarchie.

Parlament je jednokomorový. Poslanecká sněmovna má 60 poslanců volených v přímých všeobecných volbách poměrným systémem na 5 let, zpravidla první sobotu v červnu. Účast ve volbách je povinná pro všechny voliče starší 18 let. Komunální volby jsou pořádány každých 6 let.

Hlavní politické strany a jejich zastoupení v Poslanecké sněmovně

- Křesťansko-sociální strana (CSV): 26
- Lucemburská socialist. děl. str. (LSAP): 13
- Demokratická strana (DP): 9
- Zelení (Déi Greng): 7
- Strana reformní demokratické alternativy (ADR): 4
- Extrémní levice (Déi Lénk): 1

2.2. Hlava státu (jméno, kompetence)

Lucembursko je konstituční monarchií, v čele státu stojí velkovévoda Jindřich. Na trůn usedl dne 7. října 2000, kdy jeho otec, velkovévoda Jan, abdikoval v jeho prospěch.

2.3. Složení vlády

- Jean-Claude Juncker: předseda vlády, ministr pro správní reformu a ministr státní pokladny (CSV)
- Jean Asselborn: místopředseda vlády, ministr zahraničních věcí (LSAP)
- Françoise Hettog-Gaasch: ministryně pro střední stav, turistiku a rovné šance (CSV)
- Marie-Josée Jacobs: ministryně rodiny, mládeže a pro (rozvojovou) pomoc (CSV)
- François Biltgen: ministr spravedlnosti, komunikací, pro vysoké školy, výzkum a státní službu (CSV)
- Jean-Marie Halsdorf: ministr obrany, ministr vnitra, pro policii a Velký region (CSV)
- Luc Frieden: ministr financí a státního rozpočtu (CSV)
- Mady Delvaux-Stehres: ministryně školství (LSAP)
- Jeannot Krecké: ministr hospodářství, zahraničního obchodu a energetiky (DP)
- Mars di Bartolomeo: ministr zdravotnictví a sociálního zabezpečení (LSAP)
- Claude Wiseler: ministr udržitelného rozvoje (veřejných prací, dopravy, životního prostředí a územního plánování) (CSV)
- Nicolas Schmit: ministr práce a zaměstnanosti a ministr pro imigraci (LSAP)
- Octavie Modert: ministryně kultury, pro církevní záležitosti, ministryně pro vztahy s parlamentem a ministre délégué pro správní reformu a reformu státní služby (CSV)
- Marco Schank: ministr pro bytovou výstavbu a ministre délégué pro územní plánování a životní prostředí (CSV)
- Romain Schneider: ministr zemědělství, vinařství a rozvoj venkova, ministr sportu a ministre délégué pro solidární hospodářství (LSAP)

3. Zahraničně-politická orientace

3.1. Členství v mezinárodních organizacích a regionálních uskupeních

OSN, MMF, UNESCO, MAAE, UNICEF, UNHCR, FAO, WTO, IBRD a další

3.2. Účast země na mnohostranných smlouvách a dohodách

NATO, OECD, ZEU, EBRD, EU, UEBL (Hospodářská unie belgicko-lucemburská), RE, OBSE

3.3. Přehled bilaterálních smluv s ČR (včetně data vstupu) – mimo smluv dle kap.7.1.

- Úmluva o řízení smírčím, rozhodčím a soudním mezi Republikou československou a Velkovévodstvím lucemburským (Ženeva, 18. září 1929, č. 142/1930 Sb.)
- Dohoda mezi Československou republikou ze strany jedné a Belgií a Lucemburským velkovévodstvím ze strany druhé o náhradě za jisté belgické a lucemburské zájmy v Československu a Dodatkový protokol (Brusel, 30. září 1952)
- Dodatek k Dohodě mezi Československou republikou ze strany jedné a Belgií a Lucemburským velkovévodstvím ze strany druhé o náhradě za jisté belgické a lucemburské zájmy v Československu a k Dodatkovému protokolu ze dne 30. září 1952 (Praha, 6. července 1964)
- Dohoda o letecké dopravě mezi Československou socialistickou republikou a Lucemburským velkovévodstvím (Praha, 6. prosince 1968, č. 53/1972 Sb.)
- Kulturní dohoda mezi vládou Československé socialistické republiky a vládou Lucemburského velkovévodství (Lucemburk, 17. 6. 1976, Č. 85/1979 Sb.)
- Dohoda mezi vládou Československé socialistické republiky a vládou Lucemburského velkovévodství o mezinárodní silniční přepravě zboží (Lucemburk, 15. července 1982)
- Prováděcí protokol k Dohodě mezi vládou Československé socialistické republiky a vládou Lucemburského velkovévodství o mezinárodní silniční přepravě zboží (Lucemburk, 24. září 1982)
- Dohoda mezi vládou České a Slovenské Federativní Republiky a vládami zemí BENELUX o zrušení vízové povinnosti sjednaná výměnou nót (Praha, 13. prosince 1990, č. 162/1991 Sb.)
- Smlouva mezi vládou České a Slovenské Federativní Republiky a vládou Lucemburského velkovévodství o zamezení dvojího zdanění a zabránění daňovému úniku v oboru daní z příjmu a z majetku (Lucemburk, 18. března 1991, č. 79/1993 Sb.)
- Dohoda mezi Československou socialistickou republikou a Hospodářskou unií belgicko-lucemburskou o vzájemné podpoře a ochraně investic a Protokol (Brusel, 24. dubna 1989, č. 574/1992 Sb.)
- Dohoda mezi vládou České a Slovenské Federativní Republiky a vládou Lucemburského velkovévodství o vnitrozemské plavbě (Lucemburk, 30. prosince 1992, č. 178/1992 Sb.)
- Dohoda mezi vládou České republiky a vládou Lucemburského velkovévodství o sukcesi do dvoustranných smluv sjednaná výměnou nót (Lucemburk, 31. července 1997)
- Dohoda mezi vládou České republiky a vládou Lucemburského velkovévodství o přijímání stážistů (Lucemburk, 11. listopadu 1999, č. 42/2001)
- Smlouva mezi vládou České republiky a vládou Lucemburského velkovévodství o sociálním zabezpečení (Lucemburk, 17. listopadu 2000, č. 18/2002 Sb.)
- Program výměn v oblasti kultury, školství a vědy mezi vládou České republiky a vládou Lucemburského velkovévodství na léta 2002–2005 (Lucemburk, 26. září 2003, č. 5/2003 Sb.)

4. Ekonomická charakteristika země

4.1. Zhodnocení hospodářského vývoje za minulý rok, předpověď dalšího vývoje

Vzhledem k rozloze a geografické pozici je pro Lucembursko charakteristická ekonomická otevřenost, integrace do větších hospodářských celků a silná orientace na zahraniční obchod. Přirozenými a největšími hospodářskými partnery jsou sousední země a ostatní členské země EU. Ve struktuře hospodářství dominují strategická odvětví, a to finanční služby, doprava a logistika, telekomunikace a ocelářský průmysl. Některé společnosti z tohoto okruhu etablované v Lucembursku patří k předním světovým operátorům. Na tyto velké společnosti se nabalují nové firmy zaměřené na produkci s vysokou přidanou hodnotou, opírající se o zkušenosti, know-how, rozvoj nových technologií a vysokou produktivitu práce.

Nicméně snahou vlády je zajistit další diverzifikaci hospodářství, aby země byla méně vystavena případným ekonomickým výkyvům jednotlivých odvětví u hlavních zahraničních partnerů. Cílem je přivést do země zahraniční investory, kteří mají naplnit diversifikační cíle v prioritních oborech, tj. biotechnologii, zdravotnické technice, logistice, automobilovém průmyslu, informatice a komunikacích. Vláda za tímto účelem cílevědomě buduje vhodné právní a investiční prostředí (fiskální opatření, investiční rozvojové programy), podporuje nezbytný rozvoj školství a vědy (založení lucemburské univerzity) jako jednoho ze základních předpokladů hospodářského růstu.

Dominantním sektorem národního hospodářství jsou služby, na které připadá 83 % vytvořené hrubé přidané hodnoty, z nichž na prvním místě jsou finanční služby, které vytvářejí více než 40 % příjmů státního rozpočtu. Lucembursko patří k předním finančním centrům světa a po Londýnu je druhým největším evropským centrem privátního bankovníctví. V zemi působí 150 bank, 3 463 podílových a specializovaných investičních fondů a 8 769 dalších poskytovatelů finančních služeb (rizikové a penzijní fondy, samostatní poskytovatelé finančních služeb). Disponuje rovněž rozvinutou sítí služeb pro podnikatele, jako jsou architektonické a inženýrské služby, pojištění, účetní a daňové experti, reklamní agentury, informatici, konzultanti, realitní kanceláře. Centrální geografická poloha umožňuje zde lokalizovaným logistickým centrům expanzi do tzv. Velkého regionu (Sársko, Lotrinsko, Porýní-Falc a Valonsko).

Průmysl zůstává nadále významným hospodářským odvětvím. Vláda podpořila restrukturalizaci hutnictví a napomohla k tomu, aby si země udržela velmi významné postavení na evropském a světovém trhu oceli. Vhodnou pobídkovou politikou stimulovala rozvoj jednak aplikovaného výzkumu a jednak odvětví lehkého průmyslu využívajících pokrokových technologií a dosahujících vysoké míry zhodnocení.

Dne 29.4.2011 ministři financí Luc Frieden a hospodářství, zahraničního obchodu a energetiky J. Krecké představili návrh hlavních směrů programu stability a růstu na roky 2011-2014 a národního programu reforem "Luxembourg 2020".

Vláda vytyčila dvojí cíl: vybudovat základní strukturální a rozpočtovou politiku a z druhé strany tyto politiky lépe kontrolovat a sladit. Luc Frieden upřesnil, že vláda je optimistická a počítá proto s hospodářským růstem o 3,2 - 4%, s nezaměstnaností mezi 4,4 - 5,3% a s nárůstem státního dluhu o 5%. Nicméně plány jsou postupné. To znamená nejprve v roce 2011 zvýšení veřejných financí, případně vytyčení dodatečných rozpočtových opatření s cílem výsledné ekonomické rovnováhy.

Národní program reforem "Luxembourg 2020" se zakládá na dvou pilířích: dosáhnouti vyčíslených cílů a uskutečnění vládních reforem. Základní plán pro rok 2010 vytyčil Jeannot Krecké. Především zvýšení počtu volných pracovních míst o 73%, udržení odchodů ze školní docházky pod 10%, 40% osob mezi 30-34 lety s ukončeným vysokoškolským vzděláním, snížení rizika chudoby či společenského vyloučení, snížení emisí CO₂ o 20% a až o 11% vyšší využití obnovitelných zdrojů.

Vzestup lucemburské ekonomiky v letech 2011-2014 bude dle agentury STATEC pouze mírný. Předpokládá se, že HDP Lucemburska se zvýší v roce 2011 pouze o 3,2%, v roce 2012 o 3,5% a v letech 2013 a 2014 asi o 3,9%. Co se týče nezaměstnanosti, ta se v těchto letech zřejmě malinko sníží a bude se pohybovat kolem 5,9%.

4.2. Základní makroekonomické ukazatele za posledních 5 let (HDP/obyv., vývoj objemu HDP, podíl odvětví na tvorbě HDP, míra inflace, míra nezaměstnanosti)

Základní hospodářské ukazatele (mil. € ve st.cenách 2000)

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
HDP (mil. € v st.c. 2000)	26 245	27 547	29 368	29 792	28 716	29 726	30 915
HDP přírůstek (%)	5,4	5,0	6,6	1,4	-3,7	3,5	4,0
inflace (%)	2,5	2,7	2,3	2,1	0,4	2,3	3,3
nezaměstnanost (%)	4,4	4,8	4,2	4,8	5,7	6,0	5,9

Zdroj: Statec

Lucembursko je příkladem stabilního hospodářství, které charakterizuje vysoký příjem, nízká nezaměstnanost, nízká inflace a vysoký růst HDP. Služby vytvářejí 86 % HDP, klíčovými jsou pak bankovníctví a finanční služby, turismus, informační technologie, doprava a komunikace. Finanční sektor pak tvoří 28 % HDP. Průmysl přispívá 13 % k HDP. Průmyslovému sektoru dominuje ocelářství a chemický průmysl. Zemědělství tvoří pouhé 1 % HDP - zejména pak zpracování vína, mléko a mléčné výrobky a živočišná výroba.

4.3. Průmysl – struktura, tempo růstu, nosné obory

Podíl průmyslové produkce na HDP v r. 2009 činil 7,5 %, tj. 2,9 mld. € (meziroční pokles o 13,8 %). Sektor zaujímá druhé místo za službami. Celkově došlo k významnému poklesu jeho důležitosti, neboť v r. 1970 s podílem 44 % představoval jeden ze dvou pilířů národního hospodářství. V r. 2009 klesla meziroční výkonnost průmyslu o -16,3 % (EU-27 o -13,9 %), když nejdůležitější průmyslové odvětví hutnictví zaznamenalo propad o -24,2 % a průmysl bez hutnictví o -15,3 %. Z těchto odvětví nekritičtější situace byla v gumárenském průmyslu -47,6 %, výrobě strojů a zařízení -29,1 %, elektronickém průmyslu -27,8 %, výrobě kovových výrobků -21,4 % a dopravních zařízení -20,6 %. Jediným odvětvím, které vykázalo růst byl potravinářský průmysl 1,5 % a výroba nápojů a tabákových výrobků 1,4 %. Největší mezikvartální pokles průmyslové výroby nastal ve IV/2008 (-21,4 %), v I/2009 se snížil na -6,4 %, ale od 2. čtvrtletí mírně roste, v posledním čtvrtletí 2009 o 2,3 % (hutnictví pokles -2,5 % a ostatní průmysl růst 2,9 %). V průběhu roku se zvýšil podíl mzdových nákladů o 16,0 %, když mzdové náklady klesly o -3,2 % a produkce o -16,6 %, čímž se zhoršil ukazatel produktivity práce.

Automobilový průmysl

v tzv. Velkém regionu (Lucembursko, Sársko, Lotrinsko, Porýní-Falc a Valonsko) zaměstnává na 90 tis. osob a je předpoklad, že obor získá na důležitosti v příštích letech. V Lucembursku je zaměstnáno v tomto sektoru 9 tis. osob v 29 podnicích napojených na asi 70 odběratelů. Automobilový sektor představuje 15 % HDP a vykazuje průměrný roční růst 4,1 %, z toho 80 % se realizuje v oblasti elektroniky, tedy oboru s vysokou přidanou hodnotou. Ministerstvo hospodářství má v úmyslu věnovat více prostředků na výzkum a inovace, přednostně v oboru bezpečnosti, vývoje motorů a nízké spotřeby i s ohledem na plnění ekologických závazků. Nejdůležitějším trhem je DE, FR, IT, UK, Japonsko, ES a USA.

Ocelářský průmysl

je reprezentován společností Arcelor–Mittal. Arcelor vznikl v r. 2002 fúzí společností Arbed (LU), Acelaria (ES) a Usinor (FR), má svoje správní sídlo v Lucembursku. V červnu 2006 se spojil s indicko-britskou firmou Mittal-Steel. Fúzí dvou světových ocelářských koncernů vzniká nový světový leader „skupina Arcelor-Mittal“ s roční produkcí 116 milionů tun oceli, obratem 100 mld. € v 60 zemích. Mittal zaplatil za Arcelor (hotově i v akciích) 27,6 mld. €. Největším akcionářem je Lakshmi Mittal s 43% podílem. V Lucemburku bude i do budoucna zachováno správní sídlo koncernu, které zaměstnává 700 pracovníků. V r. 2007 patřilo nově vzniklé skupině, po započtení připravovaných investic v Číně a Indii, 20 % světového ocelářského trhu.

Společnost vykázala v r. 2009 obrat ve výši 65,1 mld. USD (124,9 mld. USD v 2008), čistý zisk USD 118 mil. (9 446 mil. USD v 2008), a to díky propadu celkové poptávky na jedné straně a pádem prodejních cen o více než 25 % na straně druhé. Prodej činil 71 mil. t oceli (101,7 mil. t v 2008). Koncern snížil v posledním kvartále výrobu o 45 % a situace se nezlepšila ani během prvních třech čtvrtletí r. 2009, kdy musel přistoupit k masovému propouštění, zastavení výroby v řadě výroben a zajištění půjčky ve výši 25 mld. USD. Roční produkce činila 73 mil. t. Koncern celosvětově zaměstnával 281 703 osob ke konci r. 2009, (315 867 v 2008) z toho v EU-27 38,8 %.

Obrat lucemburských provozů se meziročně snížil o 43 %, výroba poklesla o 20 % (2,1 mil. t oceli) a zaměstnanost klesla z 6 606 na 6 172 osob.

Druhou největší společností je firma Paul Wurth, která se formou akvizic transformovala z čistě inženýrské firmy na dodavatele kompletních průmyslových zařízení, zejména pro hutnický průmysl. Firma dosáhla v r. 2009 při obratu 620,9 mil. € (668,7 mil. € v r. 2008) čistého zisku 21,6 mil. € (45,3 mil. € v r. 2008). Dividenda byla meziročně podržena na 420 €/akcii. Zakázky firmy vyšplhaly v r. 2009 na rekordní výši 918,9 mil. € (1 108,8 mil. € v r. 2008), přičemž největší podíl 21,6 % připadá na Indii. Koncern zaměstnává 1 596 zaměstnanců; ročně investuje 5,5 mil. € do výzkumu a vývoje.

Výroba porcelánu

je tradičně zajišťována firmou Villeroy & Boch, která reprezentuje vysokou kvalitu, prestiž a tudíž drahý kuchyňský, ale i sanitární porcelán. Firma byla založena v r. 1748 v sousedním Lotrinsku a v r. 1767 se rozšířila a zavedla první quasi sériovou výrobu právě v Lucembursku. V důsledku hospodářské krize se v druhé polovině r. 2008 prudce snížila výroba a vedení firmy ohlásilo, že do konce r. 2009 zruší výrobu v Lucembursku a ponechá jen některé nevýrobní provozy a počet zaměstnanců sníží z 300 na 90. Vedení firmy tak reagovalo na vysoké jednotkové náklady tohoto provozu, které jsou nejvyšší v rámci koncernu. Útlum v důsledku asijské konkurence se týká i výroben v Německu, Itálii a Švédsku.

Za 1. pololetí 2010 vzrostla průmyslová výroba o 16,2 %, největší nárůst zaznamenal gumárenský průmysl 66,6 %, hutnictví 36,2 %, textilní průmysl 34,4 % a železářský výroba 18,4 %, přičemž je ale nutné vzít v úvahu, že propad průmyslové výroby v 1. pol. předchozího roku dosáhl svého dna.

4.4. Stavebnictví

Stavebnictví bylo v r. 2009 poměrně stabilizované a meziroční pokles činil -2,0 % (růst 2,6 % v 2008). Pozemní a průmyslové stavebnictví díky posíleným veřejným zakázkám vzrostlo o 3,8 % a zbývající činnosti poklesly o -0,4 %. Podíl stavebnictví na tvorbě HDP 2009 činil 5,0 %, vyprodukovaná hodnota dosáhla 1,9 mld. €. Ceny stavebních prací stagnovaly a mzdové náklady na jednotku produkce jen mírně stouply o 2,6 %.

Stavební výroba v 1. pol. 2010 vzrostla o 1,0 %, a to jak v sektoru inženýrských staveb, tak pozemního stavitelství.

4.5. Zemědělství – vývoj, struktura

Sektor zaznamenal za posledních 35 let pokles – z původního 4% podílu na tvorbě hrubé přidané hodnoty HDP v r. 1970 na 0,35 % v r. 2009. Zemědělství přispělo 136,2 mil. € k tvorbě HDP a zaznamenalo 13,7%

meziroční nárůst. Výnosy ze zemědělské činnosti klesly v 2009 o 34 mil. € v důsledku propadu výkupních cen mléka a následně masa a obilovin. Vláda zvýšila finanční pomoc zemědělství o 2,8 mil. €, ze které bylo financováno navýšení příspěvku na sociální a důchodovou daň.

Podle sčítání r. 2008 bylo registrováno 2 287 zemědělských provozů s užitnou zemědělskou půdou 130 982 ha (47,3 % orná půda, 51,5 % louky a pastviny, 1 % vinic a 0,2 % ostatní obdělávané pozemky). Tyto podniky mají dohromady 195 855 ks hovězího dobytka, 81 407 vepřů, 8 480 ovcí, 81 380 kuřat a 4 540 koní. V zemědělství pracuje 3 690 osob, z toho část na částečný pracovní úvazek. Vzhledem k tomu, že klesá počet provozů, roste průměrná obdělávaná plocha připadající na jeden podnik – 57,3 ha. Ze 60,3 % převažují podniky, které se zabývají chovem dobytka, přesto tento obor již několik let vykazuje snižování počtu chovaných kusů: od r. 1995 pokles kusů o 13,7 % u hovězího masného dobytka a o 17,9 % u mléčných krav.

Vláda vypracovala na r. 2007–2013 strategický program na podporu rozvoje venkova, kde žije 55 % obyvatel, odpovídající hlavním liniím stanoveným ve Společné zemědělské politice EU. Opatření dle tohoto programu jsou seskupena do čtyř balíčků a vláda na jejich realizaci vynaloží v daném období celkem 369 mil. €, z čehož příspěvek z Evropského zemědělského fondu na rozvoj venkova (FEADER) činí 90 mil. €.

4.6. Služby

Rozhodujícím sektorem hospodářství jsou služby, jejichž podíl na tvorbě HDP v 2009 činil 85,6 % (29,3 mld. €) a meziročně zaznamenaly pokles o -2,3 %. Na finanční sektor, služby pro podnikatele (účetnictví, nemovitosti, poradenství atd.) připadá 44,3 % objemu HDP (meziroční pokles -3,4 %), obchod, dopravu, komunikace, opravárenství atd. 18,3 % (meziroční pokles -2,8 % zejména v sektoru automobilové dopravy zboží) a ostatní služby 14,5 %. Výkonnost finančních služeb klesala čtyři čtvrtletí, avšak ve druhém čtvrtletí se vývoj obrátil a ke konci r. 2009 sektor zaznamenal 1,4 % meziroční růst. V sektoru služeb je zaměstnáno 75 % ekonomicky aktivního obyvatelstva.

Lucembursko je významným evropským a světovým finančním centrem. Finanční sektor zaměstnává 10,3 % (41 880 osob) celkové pracovní síly a vytváří více než 25 % příjmu státního rozpočtu. Transparentní právní a fiskální rámec spolu se základní stabilitou země a jejím postavením v rámci EU, koncentrací, kvalitou a rozsahem bankovních a pojišťovacích služeb vytváří dostatečně atraktivní rámec pro rozvoj tohoto sektoru.

Lze předpokládat, že v souvislosti se snahami o harmonizaci daní v rámci EU se Lucembursko bude muset vzdát svých mimořádně výhodných pobídek. Vedle daňových stimulů je lucemburské bankovníctví pro svou klientelu atraktivní také doposud velmi rigorózně uplatňovaným zákonem o bankovním tajemství, které se stalo předmětem ostré kritiky zejména sousedních zemí, USA a OECD. Na zasedání G 20 dne 2. 4. 2009 v Londýně bylo Lucembursko, spolu s jinými zeměmi uplatňujícími bankovní tajemství, zaneseno na šedou listinu zemí, které nedostatečně spolupracují při potírání daňových deliktů i přes to, že se rozhodlo řídit pravidly OECD dle vzorové smlouvy o zamezení dvojího zdanění.

Z této listiny bylo v červenci 2009 vyřazeno, protože uzavřelo dodatky v souladu s podmínkami OECD ke 14 smlouvám o zamezení dvojího zdanění. Lucembursko je připraveno i nadále zachovat bankovní tajemství, ale bude poskytovat informace cizím daňovým a finančním orgánům na základě vyžádání, nikoliv však automaticky a plošně, jak řada zemí požaduje. Je otázkou času, kdy bude v rámci EU zrušen institut bankovního tajemství jako takový. Pokud se tak stane, potom bude zřejmě opuštěn i princip výběru daně u zdroje, který je pro tyto činnosti v současnosti v platnosti dle pravidel EU. Otevírání účtů u místních bank je nicméně podřízeno přísné kontrole a transakce musí být plně dokumentovány.

4.7. Infrastruktura (doprava, telekomunikace, energetika – z toho jaderná)

Doprava a logistika

Doprava a komunikace je třetím nejdynamičtějším odvětvím národního hospodářství, které se podílí více než 10 % na tvorbě HDP. Touto činností se přímo či nepřímo zabývá 930 právnických subjektů, které zaměstnávaly 19 550 osob.

Letecká doprava

Letecký nákladní přepravce Cargolux je z pohledu přepravených tunokilometrů čtvrtým největším světovým leteckým kargo operátorem a v Evropě zaujímá 1. místo; celkové se zvýšil podíl na trhu z 3,8 na 4,3 %. V r. 2009 činil jeho obrat 1,35 mld. USD (tj. -34 % meziroční propad), přepravil 627,8 tis. metrických tun karga (pokles -11 %) a jeho výkon činil 4.800 mil. tkm (pokles -11,3 %). Společnost v důsledku toho prohloubila ztrátu po zdanění z 61 na 153 mil. USD. Společnost zaměstnává 1 482 zaměstnanců a patří mezi 20 největších zaměstnavatelů v zemi.

Mezinárodní letiště Findel odbavilo v r. 2009 přes 672 tis. tun karga (meziroční pokles -20,0 %) a 1,55 mil. pasažérů (pokles o -6,7 %), je 5. největším evropským nákladním letištěm. Výsledky za r. 2009 byly poznamenány hospodářskou krizí, nicméně v 12/2009 se realizoval nárůst o 5 %, který se ještě zvýšil na 6,7 % v 1. čtvrtletí 2010, což je považováno za dobrý signál pro celý r. 2010.

Národní letecký přepravce LuxAir Airlines, který patří společně s LuxairTours a Cargo et Services do skupiny Luxair Group, přepravil 1 179 tis. pasažérů v r. 2009, což je meziroční pokles o -3,2%. Společnost odbavila 672 tis. t nákladu (tj. o -17,0% meziroční pokles). Služeb společnosti využilo o 7,0 % méně turistů a zisk tour operátora klesl o 8,0 %. Čistý zisk skupiny klesl z 8,5 na 1,3 mil. €, a celkový obrat se snížil o -8,1 % na 382,8 mil. €. Společnost provozuje 4 stroje B737 a 5 menších strojů Embraer a zakoupila 3 nové stroje Bombardier Q400. Obsazenost se zvýšila na 73,4 %. Skupina zaměstnává 2 461 zaměstnanců. Skupina očekává velice těžký r. 2010.

Silniční doprava

Silniční síť činí celkem 2 894 km silnic, z toho 147 km dálnic (síť se dokončuje směrem na sever země), systém je zapojen do evropského systému dálniční sítě. Prostřednictvím vozového parku imatrikulaného v Lucembursku bylo v r. 2007 přepraveno 31,1 tis. tun zboží v rámci mezinárodní přepravy a 26,7 tis. tun v rámci vnitrostátní dopravy. Bylo registrováno 463,6 tis. vozidel, z toho 331,5 tis. osobních, 1,6 tis. autobusů, 29,1 tis. nákladních aut, 14,3 tis. zemědělských traktorů a strojů.

Železniční doprava

Železniční síť tvoří celkem 275 km železnic, v r. 2007 přepravila 16,4 mil. osob a 426,8 mil. tun/km zboží. Provoz státní lucemburské železniční společnosti CFL je subvencován ze státního rozpočtu, v r. 2009 částkou 294,4 mil. €, z fondu dopravní infrastruktury bylo v r. 2009 vyplaceno 15,0 mil. €. CFL je 7. největším zaměstnavatelem s 3 086 zaměstnanci a v r. 2008 hospodařila s konsolidovaným ziskem 11,5 mil. € (3,8% nárůst). Město Lucemburk je napojeno na východní větev francouzského rychlovlaku TGV (Paříž je dostupná za 2,05 hod.), který v r. 2009 přepravil 362 tis. osob.

Říční přeprava

Pod lucemburskou vlajkou se plaví 155 lodí o celkové tonáži 978 tis. tun. Po vodě bylo přepraveno 1,640 mil. tun zboží, z toho bylo v přístavu Merttert naloženo a vyloženo 1,112 mil. tun zboží, přepravovány byly zejména ropné produkty, ocelové/železné výrobky a stavební materiál.

Telekomunikace

Výkon lucemburské pošty stagnoval v r. 2009; obrat se mírně zvýšil na 564,2 mil. € (1,32 %), hrubý zisk před zdanění poklesl o -1,1 % a čistý zisk se zvýšil o -2,6 % na 77,4 mil. €. Nosným segmentem jsou telekomunikace, u kterých obrat se zvýšil o 2,9 %, zatímco příjem z listovních služeb díky zesílené konkurenci klesl o 0,84 a finanční služby dokonce o -19,0 %. Lucembursko se stavělo odmítavě k další liberalizaci poštovních služeb dle požadavku EK, přechodné období u listovních služeb bylo sjednáno do r. 2013. Stát prostřednictvím PaT bude v příštích letech investovat 130 mil. € do plošné pokládky optokabelů vysokorychlostní sítě datového přenosu, která v r. 2015 má dosáhnout rychlosti 100 Megabitů a o pět let později dokonce 1 Gigabitu.

Vedoucím světovým hráčem v oblasti satelitních služeb je lucemburská firma SES Global, která svou činnost soustředila do 3 divizí pro Evropu, Severní Ameriku a zbytek světa (v Evropě provozuje satelity ASTRA). Její služby pokrývají 98 % celosvětové populace. V současnosti operuje celkem 38 satelitů, které doplní v r. 2008–2010 o dalších 10 satelitů. Hospodářské výsledky za rok 2009 jsou i přes hospodářskou krizi nadstandardně dobré, obrat firmy se zvýšil z 1 630 mld. € na 1 701,6 mil. € a čistý zisk o 23 % z 387,5 mil. € na 476,5 mil. €. Firma v r. 2009 investovala do 5 nových satelitů 761,2 mil. €, které mají

zajistit výnos 400 mil. € do r. 2015. V letech 2010–2012 společnost počítá s 5% ročním růstem. Míra využití vysílačů se zvýšila ze 79,0 na 82,1 % v roce 2009.

SES v roce 2009 dále expandovala v sektoru poskytovaných služeb spojených s rozvojem vysokorozlišovací televize, který se podílí z 67 % na celkovém obratu. SES dále participuje ve třech společnostech – operátorech satelitů a v pěti společnostech – poskytovatelích satelitních služeb. Astra TechCom dodává operátorské služby, technické expertizy, produkty High-Tech Luxembourg (integrováná řešení pro satelitní průmysl), spolupracuje na výstavbě anténových systémů pro kontrolu satelitů systému Galileo (evropský navigační systém). Projekt si vyžádá náklady v hodnotě 4,2 mil. €, z čehož 3,3 mil. € se vrátí přes zakázky do lucemburských firem. Projekt spravovaný SES Astra Tech Com a Hitec Luxembourg se skládá z vytvoření koncepce, výroby, mechanického sestavení a instalace antén na místě a z personálního obsazení.

Mediální skupina RTL Group je největší společností pro televizní a radiové vysílání a výrobu a obchodování s vysílacími právy. Jejím 90,5% vlastníkem je německá společnost Bertelsmann A.G. Provozuje 42 televizních kanálů, 32 radiových stanic v 10 zemích. Za r. 2009 udržela zisk 298 mil. € (296 mil. € v r. 2008) i při snížených tržbách o 6,3 %.

Další společnosti jsou aktivní v oblasti filmové produkce, internetových technologií, elektronické publikační činnosti a automatických překladů. V případě Lucemburska se tradičně jedná o soukromé společnosti, které působí v mezinárodním měřítku.

Energetika

Z celkové spotřeby el. energie 6 703 GWh v r. 2008 činil dovoz 6 830 GWh (SRN a Belgie), vývoz 2 848 GWh a vlastní produkce 3 516 GWh. Hlavním výrobcem a distributorem je firma ENOVOS. Tato firma vlastní výrobní kapacity o celkovém instalovaném výkonu 1 698 MW (bez přečerpávacích stanic pouze 598 MW). Firma prodala v 2009 v důsledku krize o 6,5 % méně elektřiny a o 36,8 % plynu, celkový obrat dosáhl 1,6 mld. €, hrubý zisk 189 mil. € a čistý zisk 145 mil. €. Investice činily 128 mil. € a v 2010 se mají ještě zvýšit.

V r. 2008 činil netto podíl obnovitelných energií na celkové spotřebě 3,7 % (230 GWh). Dle studie, kterou si nechala vypracovat vláda, realistický produkční potenciál je nedostatečný pro splnění ekologických závazků země. Ze současné kapacity výroby 651 GWh lze teoreticky zvýšit produkci na 1 134 GWh do r. 2010 a 2 996 GWh do r. 2020. I za těchto předpokladů bude činit podíl obnovitelných zdrojů 8,9 % na celkové spotřebě elektrické energie a 6,6 % na spotřebě tepla, tzn. že se Lucembursku nepodaří zajistit stanovený cíl EU, tj. 20% podíl. V současné době je již maximálně využívána vodní energie (952 GWh vč. přečerpávacích stanic), solární energie (21 GWh), energie z větrných elektráren je na svém horním limitu (61 GWh) a rovněž výroba na bázi bioplynu (39 GWh). Jediným růstovým zdrojem obnovitelné energie proto bude výhradně využití biomasy.

Vedle obnovitelných zdrojů jsou využívány klasické zdroje, a to 2 tepelné jednotky o instalovaném výkonu 384 MW (výroba 2 062 GWh) a 115 kogeneračních jednotek o instalovaném výkonu 104 MW a jedna jednotka s plynoparovou turbínou o výkonu 350 MW (výroba 378 GWh).

Lucembursko vstoupilo do konsorcia zemí, které plánují vybudování parku větrných elektráren v Severním moři, přičemž nadbytečná el. energie má být využita v lucemburské přečerpávací vodní elektrárně Viandem, která je největší v Evropě. Dále se podílí na projektech realizovaných v oblasti Velkého regionu zaměřených na výrobu elektřiny z obnovitelných zdrojů. Firma Enovos uzavřela s ruským Gazprom Marketing and Trading (každá strana má 50% podíl) dohodu o společné investici do výstavby paroplynové elektrárny v německé Eisenhuettenstadtu o výkonu 2x400 MW v celkové hodnotě 400 mil. €, která bude zásobována z plynovodu Nord Stream. V první etapě bude uvedena do provozu jedna turbína.

Lucembursko je čistým dovozcem plynu, spotřeba v r. 2008 činila 15 TWh (na průmyslovou spotřebu připadá 69 %). Import zajišťuje společnost Enovos (1245 mld. Nm³, z toho 15 % činí ruský plyn dodávaný výhradně z Německa), která disponuje dvěma vysokotlakovými přípojkami z Belgie, po jedné z Německa a Francie (střednětlaková). V rámci transevropských plynárenských sítí (TENP) je Lucembursko napojeno na plynovod sever-jih, vedoucí z Nizozemska do Itálie a na plynovod MEGAL, který je spojen s dodávkami z Ruska (podíl cca 15 %). Toto rozložení zajišťuje jistotu nepřerušeno

zásobování. Na plyn je uplatňována snížená DPH ve výši 6 %. Ceny plynu se v Lucembursku pohybují zhruba o 20 % pod cenami nejlevnějších distributorů v Německu a patří mezi nejnižší v Evropě vůbec.

V r. 2009 se realizovala několik roků připravovaná fúze rozhodujících dodavatelů a distributorů energie na lucemburském trhu, která vedla k vytvoření nové společnosti ENOVOS a.s. Vlastnické složení společnosti je následující: lucemburský stát 28,3 %; SNCI (Société National de crédit et d'investissement) 10,8 %; Arcelor Mittal 25,3 %; E-ON Ruhrgas 10,8 %; RWE Energy 19,8 % a Electrabel 5,1 %. Lucemburský stát, při započtení podílu státní SNCI, je hlavním akcionářem s podílem 39,1 %. Nová společnost má holdingovou strukturu (2 společnosti v Německu a 2 v Lucembursku) skládající se ze dvou společností; CREOS provozuje distribuční síť a ENOVOS Commercial/sales/generation výrobu a obchodní aktivity s energiemi. U obou společností je zachována identická kapitálová struktura jako v případě vlastního holdingu. Obrat přesáhne 2,5 mld. €, společnost disponuje 7 300 km elektrické přenosné sítě, 380 km přepravních plynárenských sítí a 2 300 km distribučních sítí a zaměstnává 745 pracovníků. Nová firma získala přístup na německý a francouzský trh a jejím cílem je zvýšit vlastní výrobní kapacity elektřiny a skladovací kapacity zemního plynu (z důvodu nevhodných geologických podmínek nelze budovat v Lucembursku).

Lucembursko nemá kapacity na zpracování ropy a veškeré ropné produkty se dovážejí (2 858 tis. t v r. 2008).

Lucembursko oficiálně uznává svobodnou volbu každé členské země, bude-li prosazovat jadernou energii ve své energetické koncepci. Současně si ale nepřeje, aby byla jaderná energie považována za opatření vedoucí ke snížení produkce skleníkových plynů a podporuje názor, aby EU nadále diskutovala možnosti a rizika tohoto zdroje elektřiny. Interní předpisy nevylučují ani neomezuji dovoz el. energie z těchto zdrojů.

4.8. Přijímaná a poskytovaná rozvojová pomoc

Jedním z pilířů lucemburské zahraniční politiky je rozvojová a humanitární pomoc. Lucembursko s ohledem na ekonomickou vyspělost není příjemcem rozvojové pomoci.

Výše příspěvku na rozvojovou spolupráci dosáhla v r. 2008 částky 287,7 mil. €, tj. 0,95 % HDD, tj. 4,56 % ve srovnání s r. 2007, a cílem je dosáhnout v následujících letech příspěvku ve výši 1 % HDD. Tyto částky jsou distribuovány prostřednictvím následujících kanálů: bilaterální pomoc 59,0 % vynaložené částky, z toho spolupráce s nevládními organizacemi zapojenými do rozvojové pomoci 11,2 % a technická pomoc 1,8 %, multilaterální pomoc 30,6 % a humanitární pomoc 10,4 %. S ohledem na své možnosti Lucembursko vyčlenilo deset prioritních států spolupráce: Burkina Faso, Kapverdy, Mali, Namibie, Nigérie, Nikaragua, Senegal, Salvador, Laos a Vietnam, které čerpaly v r. 2008 105, 1 mil. €, tj. meziroční navýšení o 9,5 %.

Vybrané země se pohybují v druhé polovině žebříčku rozvojových zemí, který je sestaven dle HDI (Human Development Index) OSN. Zvláštní preferenční přístup praktikuje Lucembursko i vůči Palestinským územím, na tyto projekty přispělo v r. 2008 částkou 6,3 mil. €. V dlouhodobější perspektivě bude z preferenčního seznamu stažen Vietnam, Salvador a Namibie.

Země poskytuje rozvojovou pomoc rovněž na základě bilaterálních smluv uzavřených s následujícími zeměmi: Albánie, Černá Hora, Srbsko, Kosovo, Afghánistán, Mongolsko, Ekvádor, Peru, Maroko, Tunisko a Rwanda.

Rozpracování a realizace jednotlivých rozvojových projektů zajišťuje specializovaná agentura „Lux-Development“, která má formu akciové společnosti, jejímž majoritním vlastníkem 98 % je stát. Agentura je řízena Ministerstvem pro rozvojovou pomoc.

5. Finanční a daňový sektor

Vládní koalice po relativně benevolentním rozpočtu v r. 2010 prosadila po sérii dlouhých vyjednávání se sociálními partnery na LU poměry relativně restriktivní rozpočet pro r. 2011 – výdaje v porovnání s předchozím rokem stoupnou o 1,9 %, očekávaná inflace bude 2 %. Schválení rozpočtu předcházelo i přijetí fiskálních opatření, které mají přinést do rozpočtu další příjmy a omezit některé výdaje.

Návrh rozpočtu prošel sněmovnou dne 9.12.2010. Rozpočet byl schválen koaliční většinou (39 hlasů), opozice (21 hlasů) hlasovala proti. Rozpočet počítá s deficitem 1,4 mld. EUR (tj. 3,4 % HDP). Celkový veřejný dluh v r. 2011 dosáhne 8 mld. EUR, což je 19 % HDP. Při součtu deficitů regionálních, centrálního a přebytku fondu sociálního zabezpečení (850 mil. EUR) vychází veřejný deficit ve výši 500 mil. EUR (1,2 % HDP). Snahou vlády je dosáhnout vyrovnaného rozpočtu v r. 2014. Schválený rozpočet je založen na předpokladu růstu HDP 3 %, inflaci 1,9 % a stabilizované nezaměstnanosti kolem 6 %

5.1. Státní rozpočet – příjmy, výdaje, saldo za posledních 5 let

Státní rozpočet (v mil. €)

	2006	2007	2008	2009	2010
výdaje veřejné správy celkem	13 084,9	13 559,6	14 617,9	16 063,8	17 155,8
příjmy veřejné správy celkem	13 544,1	14 948,1	15 800,7	15 715,9	16 445,9
saldo veřejných financí	459,2	1 388,5	1 182,7	-347,9	- 709,9

Zdroj: Statec

Dne 9.6.2011 představil guvernér Lucemburské centrální banky (BCL – Banque centrale du Luxembourg) Yves Mersch souhrnnou zprávu BCL za r. 2010. Při té příležitosti Mersch vyslovil několik komentářů na téma ekonomické a finanční situace Lucemburska. Podle Mersche byl r. 2010 rokem ekonomického odrazu a r. 2011 by měl přinést ještě lepší výsledky; růst HDP se očekává v rozmezí 3,7 % a 4,3 %. Současně ale vyzývá k opatrnosti s ohledem na dvě skupiny faktorů – prvním je velká nestabilita trhů s energiemi a nerostnými surovinami a druhým pak realizace opatření na konsolidaci rozpočtu u obchodních partnerů Lucemburska, což by mohlo mít vliv prostřednictvím dopadu na mezinárodní obchod a odtud na růst lucemburského hospodářství.

Nejistotou pro Lucembursko je ale také budoucí vývoj finančního sektoru. Krize ukázala nutnost lépe dohlížet na finanční sektor a současně se vyhnout přílišnému protekcionismu. Na evropské úrovni má BCL v plánu zavést novou bankovní koncepci Basel II a podílet se na rozvoji nové architektury pro finanční dohled v Evropě s ohledem na kompetence centrálních bank v oblasti makroekonomiky. Na národní úrovni pak BCL připravuje přijetí výkonnějšího správního režimu, podobně jako zavedly některé jiné státy EU, jehož prostřednictvím bude BCL vykonávat nové regulační kompetence a posílí spolupráci s dalšími národními, evropskými a mezinárodními institucemi dohledu nad finančním sektorem. Stejně tak si je BCL vědoma potřeby upravit legislativu a vyjasnit kompetence v oblasti makroekonomického dohledu, finanční stability a mezinárodního zastupování.

Lucemburk by měl podle jeho názoru zejména využít hospodářského oživení a realizovat rozhodující reformy, především pokud jde o trh práce, konkurenceschopnost, veřejné finance a další strukturální a institucionální reformy, což je jediná možnost, jak zajistit udržitelnost lucemburského hospodářského a sociálního modelu. Zdravé veřejné finance jsou podmínkou sine qua non udržitelné konkurenceschopnosti. Rozpočtová konsolidace a strukturální reformy se musí realizovat současně. Pokud jde o rozpočet, BCL k němu vztahuje dvě svá doporučení – jakmile to bude možné, střednědobým cílem rozpočtu by mělo být přibližovat se a dosáhnout přebytku nejméně 1 % HDP do r. 2015 a realizovat současně strukturální reformy sociálního zabezpečení. Mechanismus „pension a la carte“ představený vládou dne 17.3.2011 je dobrým krokem v tomto směru. Současně by tato důchodová reforma měla být doplněna i dalšími reformami a rychle vstoupit v platnost.

5.2. Platební bilance (běžný, kapitálový, finanční účet), devizové rezervy (za posledních 5 let)

Platební bilance (v mil. €)

	2006	2007	2008	2009	2010
1. běžný účet	3 547	3 572	2086	2612	3255
1.1 obchodní bilance	-3 503	-3 503	-4 301	-3059	-3992
1.2 bilance služeb	16 478	20 202	20 352	17 996	22755
1.3 bilance výnosů	-8 413	-11 420	-12 109	-11224	-14831
1.4 běžné převody	-1 015	-1 708	-1 843	-1 040	-678
2. kapitálový účet	-237	-147	-235	-268	
3. finanční účet	-3 671	-3 290	-1 892	-1 841	
3.1 přímé investice	11 390	-47 194	-23 629	-15 616	
3.2 portfoliové investice	57 332	97 868	23 423	2 023	
3.3 finanční deriváty	8 070	10 643	-14 247	-10 367	
3.4 ostatní investice	-80 488	-64 668	12 651	22 182	
3.5 změna devizových rezerv	24	61	-90	-64	
4. saldo chyb a omylů	362	-134	27	-21	

Zdroj: STATEC

5.3. Zahraniční zadluženost, dluhová služba

Zahraniční zadluženost (v mil. €)

	2005	2006	2007	2008	2009*
veřejná správa	26	46	46	566	1 042
peněžní ústavy	362	70	378	1 070	1 248
finanční instituce	492 375	518 114	560 605	546 881	476 680
jiné sektory	392 459	517 274	584 023	678 749	768 754
z toho přímé inv.: půjčky spol.	97 462	107 729	129 698	165 216	147 036
hrubý zahraniční dluh	982 683	1 143 233	1 274 750	1 382 261	1 396 760

 Zdroj: NBL
 * provizorní

Čistá zahraniční pozice Lucemburska k 31. prosinci 2009 činila 32,6 mld. €, když aktiva lucemburských rezidentů v zahraničí dosáhla 4 276,9 mld. € a závazky 4 244,3 mld. €. Meziročně se saldo aktiv a pasiv zvýšilo o 9,9 % v důsledku přílivu kapitálu v portfoliových a ostatních investicích.

5.4. Bankovní systém (hlavní banky a pojišťovny)

Nejistotou pro Lucembursko je budoucí vývoj finančního sektoru. Krize ukázala nutnost lépe dohlížet na finanční sektor a současně se vyhnout přílišnému protekcionismu. Na evropské úrovni má BCL v plánu zavést novou bankovní koncepci Basel II a podílet se na rozvoji nové architektury pro finanční dohled v Evropě s ohledem na kompetence centrálních bank v oblasti makroekonomiky. Na národní úrovni pak BCL připravuje přijetí výkonnějšího správního režimu, podobně jako zavedly některé jiné státy EU, jehož prostřednictvím bude BCL vykonávat nové regulační kompetence a posílí spolupráci s dalšími národními, evropskými a mezinárodními institucemi dohledu nad finančním sektorem. Stejně tak si je BCL vědoma potřeby upravit legislativu a vyjasnit kompetence v oblasti makroekonomického dohledu, finanční stability a mezinárodního zastupování.

Počet bank se v r. 2010 snížil z 149 na 146 a nadále zaměstnává 26255 pracovníků s celkovou bilancí 769,3 mld. EUR.

Počet bank dle země původu (květen 2011)

Země původu	Počet
Lucembursko/Belgie	16
Německo	43
Francie	13
Švýcarsko	10
Itálie	8
Velká Británie	8
Švédsko	7
USA	6
Japonsko	5
Ostatní země	28

Nejstarší bankou je Spořitelna (Spuerkeess), která v r. 2006 oslavila 150 let svého založení. Od r. 1944 je plnohodnotnou bankou s oprávněním ke všem bankovním operacím a jediným akcionářem je stát. Realizovaný zisk je každoročně převáděn přímo do státního rozpočtu. Nejvýznamnější LU banky, kromě Banque Centrale de Luxembourg, jsou Banque et Caisse d'Épargne de l'État a Société Nationale de Crédit et d'Investissement.

Mezi hlavní banky patřily Banka Fortis (FBL), dříve Banque Générale du Luxembourg (BGL) a Banka Dexia BIL, které se v důsledku finanční krize dostaly do potíží s likviditou a musely být sanovány vládami Francie, Belgie, Nizozemí a Lucemburska. Lucemburská část banky Fortis byla zpět přejmenována na BGL a v r. 2009 převzata francouzskou bankou BNP Paribas (65,96 %). Po této transakci se jedná o největší lucemburskou banku. Asociace pojišťovacích společností (ACA) reprezentuje 96 pojišťovacích společností etablovaných v Lucembursku. Sektor pojišťovnictví dosahuje značného růstu počínaje r. 2004, a to nejen na národním, ale i evropském trhu.

5.5. Daňový systém

Daňový systém je, pokud jde o strukturu, srovnatelný s německým, jímž se inspiroval od doby německé okupace během 2. světové války, zatímco systém registrace subjektů je obdobný jako belgický a francouzský. Základní sazba DPH 15 % patří mezi nejnižší v EU a je minimální z hlediska rozpětí nařízeného EK.

Sazby základních hlavních daní:

- DPH a spotřební daň: 3 %, 6 %, 12 %, 15 %
- daň z obratu právnické osoby: 20 %, 30 %, 33 %; průměrné zdanění činí 28,59 %
- daň z příjmu fyzické osoby: 8–38,0 % plus 2,5 % příspěvek do fondu zaměstnanosti
- průměrné celkové (zaměstnanec i zaměstnavatel) zdanění (daň z platu, sociální pojištění) je 35,9 % mzdových nákladů (Německo 52 %, Belgie 56 %, Francie 49,3 %, ČR 43,4 %)
- maximální nezdaněný příjem manželů: 19 500 € (Francie 4 412 €, Belgie 5 940 €, Německo 15 329 €)
- průměrné zdanění mezd činilo 38,6 %, což odpovídá průměrnému zdanění v eurozóně (EU 40,7 % v r. 2005; Francie 45,3 %, Německo 40,0 %, Belgie 47,4 %).

Lucembursko využívá u zdanění finančních služeb a služeb poskytovaných elektronickou cestou (typu např. e-shopping, telekomunikace aj.) principu zdanění u zdroje. V případě vývozu služeb elektronickou cestou je konečný odběratel zatěžován lucemburskou sazbou DPH 15 %. Tato praxe bude platit až do r. 2013 a následně v upravené míře další 3 roky po dobu přechodného období, než EU přejde i v tomto případě na princip výběru DPH u odběratele.

V minulosti banky přímo nezdaňovaly úroky z vkladů u drobných střadatelů. Tyto úroky byl každý povinen zdanit v rámci ročního daňového zúčtování. Přitom daňové příznání je povinen podat každý, jehož příjmy odpovídají vyššímu základu, než z jakého byly v průběhu roku odváděny zálohy na daň. Tyto zálohy odpovídají průměrnému výpočtu daně, kterou by měl poplatník s určitým výdělkem odvádět státu. Navíc neexistuje možnost využít ročního daňového súčtování, které by provedl zaměstnavatel za zaměstnance. Vzhledem k tomu, že jde o komplikovaný výpočet příznání daní, řada Lucemburčanů jej nepodávala a docházelo k velkým daňovým únikům. Z výše uvedeného důvodu vláda upravila od července 2005 zákon vztahující se ke „zdanění úroků“, který přikazuje bankám zdanit 10% u zdroje (tj. přímo odvést daň za střadatele a přiznat mu pouze zdaněný úrok) v případě, že úrok přesáhne 250 €/rok u jednoho účtu.

6. Zahraniční obchod země

Lucemburská vláda velmi silně podporuje obchodní aktivity svých firem. Realisticky si uvědomuje, že s globalizací roste i tendence přesouvat finanční služby do oblastí a zemí se zvýšenou ekonomickou aktivitou – Dálný východ, Indie, Blízký východ, Rusko a Latinská Amerika, kde se koncentruje kapitál. Proto se snaží o posílení kontaktů s těmito trhy a vytvoření právního rámce pro působení lucemburských investičních fondů na těchto trzích a alokaci volného kapitálu na lucemburském finančním trhu. Do těchto zemí proto směřovala většina ekonomicky motivovaných cest LU ministrů, mnohdy doprovázených obchodními (finančními) misemi.

Ministr hospodářství a zahraničního obchodu J. Krecké, většinou doprovázen obchodními misemi, se zaměřuje především na země mimo EU – země EU navštěvuje pouze v případě speciálně zaměřené tématické mise (biomedicína a obnovitelné energetické zdroje ve Švédsku v listopadu) nebo když doprovází na státní návštěvu velkovévodu Jindřicha (v Portugalsku v září). V roce 2010 doprovázel následníka trůnu prince Viléma a podnikatelskou misi v březnu do USA (4 města západního pobřeží), v květnu do Saudské Arábie, v červnu do Šanghaje. Sám vedl misi v lednu do Indie, v červnu do Izraele a v listopadu do Angoly.

Ministr financí L. Frieden, většinou v doprovodu představitelů finančního sektoru, cestuje po celém světě, tedy i do zemí EU. Doprovázel m.j. následníka trůnu prince Viléma a finanční misiv lednu do Bahrajnu, Dubaje, Abu Dabí a Kataru, navštívil Turecko, Hongkong a vedl misi zástupců finančního sektoru do Chile, Argentiny, Brazílie a Uruguaye.

6.1. Obchodní bilance za posledních 5 let – vývoz, dovoz, saldo – tabulka

Obchodní bilance (v mil. €)

	2005	2006	2007	2008	2009	2010
vývoz	10 319,4	11 306,9	11 791,9	11 890,4	9 162,5	10 645,0
dovoz	14 187,1	15 644,1	16 273,6	17 290,3	13 370,7	15 599,7
obrat	24 506,5	26 951,0	28 065,5	29 180,7	22 533,2	26 244,7
saldo	-3 867,7	-4 337,2	-4 481,7	-5 399,9	-4 280,2	-4 954,7
% krytí d/v	72,7	72,3	72,5	68,8	68,5	68,2

6.2. Teritoriální struktura – postavení v (k) EU

Teritoriální struktura zahraničního obchodu (v mil. €)

	2005	2006	2007	2008	2009	2010
vývoz celkem	10 319,4	11 306,9	11 791,9	11 890,4	9 136,1	10 645
- EU-27	8 808,1	9 565,6	10 119,8	10 320,5	7 663,7	8 899,3
- EU-27 v %	85,4	84,8	85,8	86,8	83,9	83,6
-- SRN	2 686,7	2 878,9	3 109,4	3 264,2	2 626,8	3 054,2
-- Belgie	1 192,9	1 301,5	1 467,8	1 523,9	1 210,1	1 344,4
-- Francie	1 808,5	1 895,3	1 995,7	2 040,8	1 569,9	1 742,7
-- ČR	73,2	101,1	123,2	124,3	74,5	91,6
-- ČR v %	0,7	0,9	1,0	1,0	0,8	0,86
- zbytek Evropy	399,4	483,3	541,2	473,5	351,4	521,8
- zbytek Evropy v %	3,9	4,2	4,6	3,9	3,8	4,9
- mimo Evropu	1 111,8	1 258,0	1 130,9	1 096,5	1 121,1	1 223,9
- mimo Evropu %	10,8	11,0	9,6	9,3	12,3	11,5
-- Afrika	91,5	83,3	82,7	104,8	118,4	113,6

-- Amerika	535,4	586,5	482,3	463,8	491,5	464,2
--- USA	337,0	377,6	298,4	301,5	312,7	281,4
-- Asie	456,4	554,9	530,5	485,9	477,3	621,4
--- Japonsko	36,6	25,9	35,3	33,8	34,3	40,5
--- Čína	137,2	222,3	197,1	157,4	132,2	132,6
-- ostatní	28,4	33,3	35,3	70,3	34,0	24,6
dovoz celkem	14 187,1	15 644,1	16 273,6	17 290,3	13 262,1	15 599,7
- EU-27	12 811,0	14 073,2	14 732,4	16 139,3	12 544,5	14 686,2
- EU-27 v %	90,3	89,8	90,5	93,3	94,6	94,1
-- SRN	3 819,2	4 301,8	4 762,0	5 146,9	3 944,9	4 541,2
-- Belgie	4 992,5	5 602,0	5 589,4	6 021,5	4 762,4	5 672,1
-- Francie	1 915,7	1 807,9	1 904,4	2 200,4	1 568,7	2 105,8
-- ČR	61,8	77,8	76,3	104,7	72,9	90,9
-- ČR v %	0,4	0,5	0,5	0,6	0,6	0,58
- zbytek Evropy	300,0	444,2	254,9	286,1	95,6	129,7
- zbytek Evropy v %	2,1	2,8	1,6	1,7	0,7	0,8
- mimo Evropu	1 075,2	1 126,8	1 286,3	864,9	622,0	783,8
- mimo Evropu %	7,6	7,4	7,9	5,1	4,7	5,0
-- Afrika	27,7	20,3	8,9	7,8	7,6	3,7
-- Amerika	606,7	583,8	832,9	537,5	330,5	389,0
--- USA	513,5	487,8	625,4	420,6	267,2	350,1
-- Asie	436,0	517,4	439,9	315,2	278,0	389,2
--- Japonsko	131,3	113,8	83,6	47,1	35,2	97,6
--- Čína	62,0	95,6	97,8	72,9	45,7	88,8
-- ostatní	4,7	5,3	4,6	4,5	5,8	2,5

zdroj: Statec

6.3. Komoditní struktura

Komoditní struktura zahraničního obchodu (v mil. €)

	2009	2010
vývoz celkem	9 155,9	10 683,9
1. potraviny a živá zvířata	581,0	668,3
2. nápoje a tabák	188,5	192,5
3. surové materiály nejedlé	143,2	386,4
4. minerál. paliva, mazadla.	111,2	99,3
5. chemikálie a příb. výrob.	725,4	856,8
6. výrob. tříděné dle mater.	1534,8	1759,9
7. běžné kovové výrobky.	2506,6	3152,4
8. stroje a zařízení	1523,7	1750,5
9. přepravní zařízení	838,1	814,3
10. různé výrobky	1003,4	1003,5
dovoz celkem	13 597,6	15 567,7
1. potraviny a živá zvířata	1212,9	1326,1
2. nápoje a tabák	425,6	429,2
3. surové materiály nejedlé	818,7	1194,6
4. minerál. paliva, mazadla.	1637,2	2013,2

5. chemikálie a příb. výrob.	1383,5	1602,8
6. výrob. tříděné dle mater.	1114,7	1148,2
7. běžné kovové výrobky	1234,2	1458,2
8. stroje a zařízení	2032,4	2236,6
9. přepravní zařízení	2013,0	2415,4
10. různé výrobky	1725,3	1743,1

zdroj: Stavec

6.4. Dovošní podmínky a dokumenty (po vstupu do EU), celní systém, kontrola vývozu

Se vstupem ČR do EU od 1. 5. 2004 se zásadně změnila podmínky související s pohybem zboží a služeb. Běžnými průvodními doklady používanými v obchodním styku jsou obchodní faktura a přepravní doklad (nákladní/náložní list). Na faktuře musí být odděleně uvedena hodnota zboží, DPH a mezinárodní DIČO. Vývoz do/z členského státu EU je tzv. vnitrokomunitární obchod se všemi daňovými důsledky. Český vývozce má nárok na odpočet DPH jen v tom případě, že dodá zboží nebo služby osobě, která je k DPH registrována. V opačném případě je povinen prodat zboží zahraničnímu partnerovi včetně DPH.

Vývozci, u kterých roční hodnota objemu vývozu přesahuje 4 mil. Kč, musí jednou měsíčně vyplnit formulář Intrastatu a předat ho Českému statistickému úřadu (ČSÚ). Obdobnou povinnost mají dovozci v případě, že roční objem dovozu přesáhne 2 mil. Kč. Vývozci a dovozci, u kterých hodnota zboží nedosáhne výše uvedených limitů, mají povinnost nahlásit roční objemy vývozu a dovozu daňovým úřadům, které je následně postoupí ČSÚ.

Dovoz ze třetích zemí, pokud není smluvně upraveno jinak, podléhá celnímu odbavení. Celní režim EU určují Nařízení Rady č. 2913/92 ze 12. 10. 1992 upravující celní zákon ES a Nařízení Evropské komise č. 2454/93 ze 2. 7. 1993 upravující pravidla pro provádění celního zákona. Tyto úpravy jsou prováděny v EU od 1. 1. 1994. Vývoz není až na výjimky (strategické materiály) omežován. Vývozce pouze oznamuje vývoz formou avis d'exportation.

6.5. Ochrana domácího trhu

EU uplatňuje v oblasti obchodu vůči třetím zemím jednotný přístup formulovaný ve společné obchodní politice upravující výši cel, kvantitativní omezení, obchodní smlouvy EU s nečlenskými státy a dohody s mezinárodními institucemi a opatření na ochranu obchodu. Členskými státy EU nicméně zůstaly kompetence ke sjednávání některých bilaterálních ujednání s nečlenskými zeměmi, např. o ochraně a podpoře investic, zamezení dvojího zdanění, zaměstnávání cizinců, rámcových dohod o spolupráci atd. Jakkoliv je dovoz do EU liberalizován, mohou dovozy některých výrobků podléhat zákazům nebo omezením z důvodu ohrožení veřejné morálky, politiky nebo bezpečnosti, ochrany zdraví a života lidí nebo zvířat a rostlin, porušování pravidel hospodářské soutěže, nekalých obchodních praktik atp.

6.6. Zóny volného obchodu

Svobodná celní pásma v Lucembursku neexistují.

7. Obchodní a ekonomická spolupráce s ČR

7.1. Smluvní základna

Ekonomické vztahy obou zemí se řídí dohodami, které jsou běžné pro ekonomické vztahy dvou členských zemí EU. Na bilaterální úrovni se jedná o Dohodu o zamezení dvojího zdanění (z 4. 2. 1991) a o Dohodu o podpoře a ochraně investic (z 24. 4. 1989). Obě země jsou členy dvou významných ekonomických organizací – Světové obchodní organizace (WTO) a Organizace pro ekonomickou spolupráci a rozvoj (OECD), jejichž pravidla také upravují vzájemné ekonomické vztahy.

7.2. Bilance vzájemné obchodní výměny za posledních 5 let – tabulka

Obchodní výměna (v tis. €)

Rok	2006	2007	2008	2009	2010	1-8/2011*
Vývoz	95 121	103 332	139 019	62 573	119 172	84 265
Dovoz	177 811	192 020	203 308	71 822	163 285	149 562
Obrat	272 932	295 342	342 327	134 394	282 457	233 827
Saldo	-82 690	-88 698	-64 289	-9 249	-44 113	-65 297

Zdroj: MPO ČR

* provizorní

7.3. Komoditní struktura českého vývozu/dovozu

Největší položku dovozu tvoří tržní výrobky řazené dle materiálu, stroje a přepravní zařízení, průmyslové spotřební zboží a chemikálie. Z jednotlivých položek největší objem dovozu zaujaly ploché válcované výrobky 29,0 %, díly ke kohoutům, ventilům a potrubí 11,1 %, plastické předměty k dopravě či balení zboží 7,2 % a papír, lepenky napouštěné 6,0 %.

Ve vývozu představují hlavní položky stroje a přepravní zařízení, tržní výrobky řazené dle materiálu, průmyslové spotřební zboží a chemikálie. Z jednotlivých položek největší objem vývozu zaujaly motorová vozidla k dopravě osob 24,7 %, vysoce houževnaté příze z viskózy 22,9 %, kordy pro pneu z příze vysoké houževnatosti 10,2 % a kohouty ventily a armatury 3,7 %.

7.4. Perspektivní položky českého exportu (velikost trhu, podíl domácí výroby a dovozu)

S ohledem na velikost trhu, dominantní zaměření lucemburské ekonomiky na sektor služeb a směřování zahraničního obchodu především na sousední země nenabízí místní trh zvláštní příležitosti pro český export. Největší položkou je dlouhodobě vývoz automobilů a autobusů, fa Škoda Auto postoupila 11. místo na lucemburském trhu v r. 2009 s prodejem 1551 vozů (meziroční zlepšení o 4 místa), tj. 23% meziroční nárůst prodeje.

Dalšími položkami jsou materiály pro výrobní spotřebu (kordy) určené pro pneumatikárnu GoodYear. Významné položky jsou i výrobky nebo polovýrobky vyprodukované v lucemburských investicích v ČR (např. armatury, ventily, kohouty – Rotarex, ocelářské výrobky Mittal Steel aj.). V tomto ohledu je komoditní struktura vzájemného obchodu velice stabilní. Další obchodní výměna bude probíhat v těchto oblastech. Perspektivní oblastí pro český export jsou technologie zaměřené na ochranu životního prostředí, biotechnologie a zdravotnická zařízení.

7.5. Firmy a joint-ventures ve vzájemném obchodu a v ostatních oblastech ekonomické spolupráce

Významnou pozici ve vzájemné obchodní výměně zaujímají lucemburští nebo nadnárodní investoři etablovaní v ČR. Forma joint-ventures není rozšířená, dominují investice se 100% účastí. V ČR se vyrábějí buď konečné výrobky nebo polotovary, jejichž distribuce nebo kompletace je zajišťována nezřídká z LU.

Ve vývozu mezi významné firmy patří: Škoda Auto a.s., Rotarex Praha s.r.o., Mittal Steel a.s., Ostrava, Karosa a.s., Vysoké Mýto, Foxconn CZ s.r.o., Pardubice, DEZA a.s., Valašské Meziříčí, Astron Buildings s.r.o., Přerov, Paul Wurth s.r.o., Ostrava, Paramo a.s., Pardubice Fatra a.s., Napajedla aj.

V dovozu mezi významné firmy patří: Arcelor Distribution s.r.o., Praha, GoodYear Dunlop s.r.o. Praha, Akuma a.s. Mladá Boleslav, Rotarex s.r.o., Praha, Ferona a.s., Praha, ABB s.r.o., Praha, Rotarex s.r.o., Praha, Škoda Auto a.s., Mladá Boleslav aj.

Dalšími významnými lucemburskými investory jsou tyto firmy: Agroethanol – Jihočeský zemědělský lihovar s investicí 1,188 mld. Kč, Arcelor – Matthey s investicí 494,1 mil. Kč, Astron – specializující se na výstavbu prefabrikovaných budov s investicí 419 mil. Kč, Invensys Appliances Controls zabývající se servisem elektronických zařízení s investicí 500 mil. Kč, Wagon Automotive působící v oblasti subdodávek dílů pro automobilový průmysl – investice 332 mil. Kč, Ceneuprint – Svoboda Press zaměřené na oblast tiskařství s investicí 276 mil. Kč, Logit podnikající v oblasti výroby textilií s investicí 207 mil Kč.

ZÚ je informován o dalších investorech: firma Moulins de Kleinbettingen v ČR provozují spol. Delta Group Bakery, firma Accumalux provozující spol. AKUMA a.s. Mladá Boleslav v rámci koncernu FIAMM Intl., firma Paul Wurth uzavřela joint-venture s částí firmy Vítkovice a.s., vlastní společnost AB Group – v oblasti engineeringu, firma Rotarex Group pro ČR, provozuje firmu Rotarex Praha s.r.o. mající provozovnu v Boru – Vysočany (Plzeň) a novou provozovnu v Tachově. Investorem kotovaným na pražské burze je ORCO, realitní makléř.

7.6. Vyhodnocení poptávek v teritoriu po českém zboží, výrobní kooperaci

Ze strany lucemburských subjektů nebyla zaznamenána větší aktivita. V rámci českého předsednictví EU se v květnu 2009 uskutečnila v Lucemburku profilová akce Czech Open Days, které se zúčastnilo 31 firem a dále zástupci krajů a univerzit, které navazovaly obchodní kontakty v rámci match-makingu. Lucembursko se prezentovalo v 6/2007 na konferenci v Praze jako finanční světové centrum, delegaci vedl ministr rozpočtu L. Frieden. Tato mise pod hlavičkou nově vytvořené vládní agentury Luxembourg for Finance se opakovala v květnu 2009. V listopadu 2008 se zúčastnilo 19 českých firem prostřednictvím Czech Trade kontaktního veletrhu „Proceed“ v Lucemburku. CzechTrade and Enterprise European Network realizoval účast českých firem na kontaktním veletrhu B2Fair v listopadu 2009.

7.7. Zahraniční rozvojová spolupráce

Lucembursko neposkytuje ČR žádnou zahraniční rozvojovou pomoc.

ČR společně s Lucemburskem realizoval trilaterální projekt „Venkovské zásobování vodou v okrese „Barouéli“ v Republice Mali, realizace byla plánována na období 2006–2009. Celkový rozpočet činil 2,3 mil. €.

7.8. Vzájemná výměna v oblasti služeb

V r. 2009 se prohloubilo záporného saldo bilance vzájemné výměny služeb na -583,10 mil Kč.

Z hlediska obchodovaných služeb má na tomto výsledku nejvyšší podíl „kvazi tranzit“ ve výši -679,6 mil. Kč. Doprava skončila kladným saldem 53,9 mil. Kč díky silniční přepravě zboží (80,8 mil. Kč), zatímco letecká vykázala schodek -36,8 mil. Kč.

V rámci kapitoly ostatní služby, která skončila schodkem -6,2 mil. Kč, připadá na služby obchodní povahy 106,0 mil. Kč, pojišťovací služby 36,8 mil. Kč, zatímco finanční služby vykázaly schodek -126,1 mil. Kč, jakož i služby výpočetní techniky a informační služby ve výši -42,1 mil. Kč.

Saldo z položky „cestovního ruchu“ bylo kladné 48,9 mil. Kč, když soukromé cesty byly aktivní 81,7 mil. Kč, zatímco služební cesty pasivní -32,8 mil. Kč.

7.9. Podmínky pro zaměstnávání občanů z ČR

8. Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu

8.1. Distribuční a prodejní kanály, využívání místních zástupců, další faktory ovlivňující prodej

Platí obecná zásada, že o uplatnění výrobku na trhu rozhoduje zejména vztah kvalita–cena. To je ale až finální fáze vstupu na trh, které musí předcházet dokonalá znalost situace na trhu dané komodity a volba vhodného způsobu zpracování trhu na základě marketingové studie.

V Lucembursku jsou zavedeny všechny běžné formy zpracování trhu známé v zemích EU. Jejich výběr je na vůli firmy, nicméně může být ovlivněn zvyklostmi v daném segmentu trhu. I když je možné, např. ve styku s velkoobchody, zpracovávat trh přímo bez prostředníka, rozšířený je nicméně prodej přes místní zástupce již proto, že přímé zpracování trhu je velmi náročné a u některých komodit nemožné. Zástupce je zcela nezbytný v případě dodávek strojů a průmyslového zařízení, kdy je třeba disponovat skladem náhradních dílů a zajistit poprodejní servis.

8.2. Podmínky zaměstnávání cizinců a místních sil

Lucembursko uvolnilo od 1. listopadu 2007, po uplynutí dvouletého přechodného období, svůj pracovní trh, a čeští občané tudíž nemusejí žádat o pracovní povolení. Podrobnější informace jsou k nahlédnutí na stránkách [lucemburského úřadu práce](#).

8.3. Podmínky pro zřízení kanceláře, reprezentace, společného podniku

Povolení k podnikatelské činnosti je v Lucembursku vydáváno ministerstvem pro střední třídy. Ke zřízení společnosti s.r.o., nebo a.s. je třeba u banky deponovat základní kapitál a získat od banky příslušné osvědčení, vyhotovit finanční plán firmy a uložit ho u notáře, dále zajistit předepsanou notářskou administraci zakládací listiny ve vztahu k místně příslušnému obchodnímu soudu, který zajistí registraci v obchodním rejstříku. Poté firma obdrží IČO a DIČO (daňové identifikační číslo). Všechny firmy musí mít otevřený bankovní účet a své pracovníky registrovat u Úřadu sociálního zabezpečení.

Lucemburská obchodní komora provozuje poradenské centrum, které vyřizuje potřebné formality:

Centre de Formalité et d'Information de la Chambre de Commerce

7, rue Alcide de Gasperi
L-2981 Luxembourg
Telefon: 00352-42 39 39 330
Fax: 00352-43 83 26
E-mail: centre.de.formalites@cc.lu

V případě vyslání pracovníků firmy na provedení práce v Lucembursku, bez založení pobočky v Lucembursku, je nutné provést notifikaci, jejíž rozsah je závislý na délce provádění činnosti. Pracovníci podléhají pracovnímu právu, pracovní povolení nepotřebují. Podmínky jsou k nahlédnutí na webové stránce [Obchodní komory Lucemburska](#).

8.4. Požadavky na propagaci, marketing, reklamu (využití HSP)

Základní formou propagace na místním trhu je účast na výstavách a veletrzích, nejlépe specializovaných. Využívaná je také propagace v masmédiích, zejména v novinách a časopisech, omezeně v televizi (omezené vysílání místních kanálů). Prospektová dokumentace by měla být zpracována dvojjazyčně v úředních jazycích (němčina, francouzština). Vhodnou formou propagace, a to jak z hlediska konečného efektu, tak nákladů, může být obchodní mise, kontaktní akce, firemní prezentace spojená s výstavkou zboží. Tyto akce však mohou mít úspěch pouze tehdy, jsou-li předem dobře připraveny v součinnosti

s místní oborovou asociací nebo obchodní či podnikatelskou komorou, vč. zajištění účasti představitelů podnikatelského sektoru, které má akce oslovit.

8.5. Způsoby řešení obchodních sporů

Nejčastějším důvodem obchodních sporů může být vymáhání pohledávek. Lze využít služeb inkasních kanceláří anebo na tuto činnost specializovaných poradenských kanceláří.

Lucembursko patří do francouzské právní oblasti, existují však určité odchylky od francouzského práva. V procesním právu platí zásada, že odsouzená strana nehradí náklady soudního řízení. Dlužník pak může kalkulovat s tím, že jde-li o menší finanční nároky, nebude pro poškozeného výhodné obracet se na soud s ohledem na relativně vysoké náklady spojené s řízením.

8.6. Režim zadávání veřejných zakázek

Režim se řídí právní úpravou EU. Informace o veřejných zakázkách vypsanych na území EU a o programech a projektech EU jsou uveřejněny v Journal officiel, který lze získat v Office des publications officielles de l'UE (rue Mercier 2, L-2144 Luxembourg). České podnikatelské subjekty se mohou obrátit na centrálu agentury CzechTrade v Bruselu, která má Journal officiel k dispozici.

8.7. Problémy a rizika místního trhu

Lucemburský trh v zásadě nepředstavuje jiná rizika než trhy ostatních zemí EU. Lucemburským specifikem je velice malá rozloha země, nedostatek domácích distribučních sítí a velká přítomnost zahraničního kapitálu. EGAP hodnotí Lucembursko za účelem investic číslem „0“, tj. bezriziková destinace.

Lucemburský obchodní rejstřík je k nahlédnutí na www.rcsl.lu, zaslání výpisu je třeba si písemně vyžádat a je zpoplatněno.

8.8. Problematika ochrany duševního vlastnictví

Touto oblastí se zabývá Ministerstvo hospodářství – Ředitelství duševního vlastnictví, které spravuje rámec a nástroje na ochranu společností a tvůrců duševního vlastnictví.

Vláda se zaměřuje v rámci Národního programu pro inovace a plnou zaměstnanost na ochranu duševního vlastnictví, na boj s podvodem v této oblasti, na zlepšení přístupu k možnosti zaregistrování patentů z hlediska zjednodušení jejich administrace a na zvyšování veřejného povědomí o důležitosti duševního vlastnictví.

Autorské právo je chráněno po dobu celého života autora a dalších 70 let po jeho smrti. Tato práva zahrnují jak dědické, tak i morální nároky.

Národní legislativa upravující problematiku ochrany duševního vlastnictví je poměrně bohatá. Níže je uveden její přehled ([originální znění](#)):

Autorská práva

- Zákon o autorských právech ze dne 29. 3. 1972 a velkovévodské nařízení k čl. 48 tohoto zákona ze dne 26. 10. 1972, ve znění zákona o počítačových programech ze dne 24. 4. 1995
- Zákon o autorských právech k fonogramům a radiovysílání ze dne 23. 9. 1975 v kodifikovaném znění ze dne 8. 9. 1975
- Zákon o autorských právech k nájmu a půjčce ve znění zákona ze dne 8. 9. 1997
- Zákon o autorských právech k radiovysílání přes satelit a kabel ve znění zákona ze dne 8. 9. 1997
- Zákon o autorských právech k ochranné době ve znění zákona ze dne 8. 9. 1997
- Zákon o autorských právech z 29. 3. 1972 v kodifikovaném znění z 8. 9. 1997, ve znění z 18. 4. 2001

- Zákon o duševním vlastnictví ve znění zákona z 18. 4. 2004

Ochranné známky

- Zákon k ochranným známkám jednotný pro země Beneluxu z r. 1969 ve znění ze dne 2. 12. 1992 a k němu prováděcí nařízení z 1. 6. 2006
- Konvence Beneluxu k ochranným známkám ze dne 19. 3. 1962

Obchod a nekalá konkurence

- Zákon o nekalé konkurenci z 27. 11. 1986 v kodifikovaném znění ze dne 14. 5. 1992

Průmyslové návrhy a modely

- Konvence Beneluxu k návrhům a odsouhlasený zákon ze dne 13. 7. 1973
- Prováděcí nařízení k jednotnému zákonu pro země Beneluxu o návrzích (z r. 1973)

Patenty

- Zákon o duševním vlastnictví – modifikované znění z 18. 4. 2004
- Administrativní procedury k patentům z 9. 11. 1945 v kodifikovaném znění ministerské vyhlášky ze dne 28. 12. 1989
- Velkovévodské nařízení k patentům ze dne 9. 5. 1978
- Zákon o patentech ze dne 30. 6. 1880 ve znění zákona ze dne 27. 5. 1977 ve znění zákona ze dne 31. 10. 1978 v kodifikovaném znění ze dne 20. 7. 1992 pozměněné dne 24. 5. 1998
- Prodloužení lhůt k patentům – velkovévodská vyhláška z 21. 6. 1947
- Administrativní náležitosti k ochraně léčiv (návrh velkovévodského nařízení)
- Zdanění při ochraně léčiv (návrh velkovévodského nařízení)
- Velkovévodské nařízení k patentům ze dne 17. 11. 1997
- Velkovévodské nařízení ke způsobu spolupráce u patentů ze dne 25. 5. 1978
- Velkovévodské nařízení k tabulce daní u patentů z 16. 12. 1980 ve znění 28. 12. 1989
- Návrh modifikovaného znění zákona u TRIPs k patentům
- Zákon k územní obraně státních jistot u patentů ze dne 8. 7. 1967 a k němu velkovévodské nařízení ze dne 18. 9. 1969
- Velkovévodská vyhláška k patentům ze dne 13. 10. 1945

Integrované obvody

- Topografie produktů poloobvodů, zákon k integrovaným obvodům ze dne 29. 12. 1988.

Případy porušování práv duševního vlastnictví ve vztahu k českým subjektům nebyly ZÚ Lucemburk zaznamenány.

8.9. Obvyklé platební podmínky, platební morálka

Trend je k prodlužování délky splatnosti faktur. K tomu přistupují ještě rozdíly v platebních lhůtách v jednotlivých sektorech a komoditách. Dodavatelé, chtějí-li do EU vyvážet, jsou nuceni tyto lhůty akceptovat, i když jsou obtížně financovatelné. Lze předpokládat, že každý vývozce se bude snažit o maximální ochranu před inkasními riziky, zejména jde-li o zahajovací nebo ad hoc dodávky, resp. spolupráci s partnerem, s nímž dodavatel nemá žádnou předchozí zkušenost. Doporučuje se vyžádat si bankovní informace o partnerovi a v případě odloženého placení se pojistit proti úvěrovým rizikům (EGAP, obchodní banky). ZÚ se v řešení případů vymáhání pohledávek nemůže angažovat.

8.10. Významné veletrhy a výstavy v teritoriu

- leden – LuxExpo: Vakanz, cestovní ruch
- květen – LuxExpo: Foire de Printemps, spotřební zboží
- září – LuxExpo: Foire d'Automne, stroje, investiční celky

Akce se konají ve veletržním areálu v hlavním městě, který spravuje společnost:

LuxExpo, SA

L-2088 Luxembourg
Grand Duché de Luxembourg
Tel: 00352/4399-1
Fax: 00352/4399-315
web: www.luxexpo.lu

9. Investiční klima

9.1. Podmínky vstupu zahraničního kapitálu (omezení, pobídky pro investory)

Systém investičních pobídek lze hodnotit jako kvalitní. Jejich přehled je k dispozici na serveru [lucemburské obchodní komory](#) pod odkazem „Doing business“.

Stručný přehled investičních pobídek v Lucembursku:

- kapitálový státní grant nebo grant Národní úvěrové a investiční společnosti (NÚIS)
- dlouhodobé půjčky při snížených úrocích, které poskytuje EU nebo NÚIS
- u půjček sjednaných u soukromých úvěrových institucí lze získat slevu od státu z úroků
- místní správa a vláda poskytuje průmyslové pozemky k zainvestování
- vláda financuje až 50% nákladů na projekty zaměřené na výzkum a vývoj
- vládní granty určené na organizační studie
- různé formy daňových zvýhodnění jako pobídka pro investice ve velkovývodství.

Obchodní komora Lucemburska společně s vládou a příslušnými profesními asociacemi zahájila v r. 2007 činnost dvou specializovaných vládních agentur, a to na podporu investic „Luxembourg for business“ a propagaci země jako finančního centra „Luxembourg for finance“, které spolupracují se zahraničními subjekty.

Rizikovost země je podle metodiky OECD hodnocena EGAPem „0“, známkou nejnižšího rizika investice.

9.2. Přímé zahraniční investice v teritoriu (odvětvová a teritoriální struktura)

S ohledem na specifickou strukturu lucemburského hospodářství, dominantní postavení finančního sektoru a stále se zmenšující podíl zpracovatelských odvětví, hlavní podíl investic do/z LU připadá na portfoliové investice. Investiční činnost v segmentu přímých investic je realizována v 90% prostřednictvím tzv. SPE (Special Purpose Entities), které sdružují různé kategorie finančních společností (kromě bank).

Zahraníční firmy jen zřídka investují do LU průmyslu. Výjimečný byl v r. 2006 odkup státního podílu ve firmě Arcelor při fúzi Arcelor Mittal (nákup akcií činil 400 mil. €). Zájem LU je, aby zahraniční firmy využily příznivého daňového a podnikatelského klimatu a zakládaly své regionální/evropské centrály v LU, čímž jednak vytvářejí nová pracovní místa, a jednak platí daně ze své činnosti (pokud bude stále platit pravidlo, že daně v EU se vybírají u zdroje, tj. v místě výroby zboží nebo realizace služeb a ne konečné spotřeby). Poslední investice tohoto typu směřovaly převážně do sektoru služeb, např. e-commerce, telekomunikace (Amazon, Skype, e-Bay, Appel, AOL, iTunes aj.), telekomunikace (Microsoft, CiscoSystems, RTL Group, Vodafone atd.).

Z uvedeného přehledu vyplývá, že Lucembursko je pro zahraniční investory zajímavou destinací. Zahraniční subjekty ukládají volný kapitál zejména do investičních fondů domicilovaných v Lucembursku (rovněž penzijních, důchodových aj. fondů), které ho spravují a investují do aktiv v zahraničí. Jinou formou je investování prostřednictvím regionálních/evropských centrál zahraničních firem umístěných v Lucembursku, a tudíž statisticky zahrnutých do výsledků Lucemburska. Finanční krize se promítla do výrazně sníženého objemu portfoliového investování, i když vliv se projevil až v druhé polovině r. 2008, avšak od dubna 2009 došlo k obratu a určitému posílení důvěry investorů.

Přímé zahraniční investice v Lucembursku tak dosáhly výše 155 411 mil. EUR a portfoliové 146 878 mil. EUR v r. 2010. Do zahraničí putovalo formou přímých investic 139 156 mil. EUR a portfoliově 99 100 mil. EUR.

9.3. České investice v teritoriu

České přímé zahraniční investice v Lucembursku v r. 2010 činily podle údajů ČNB 18 mil. EUR, přímé zahraniční investice LU v ČR pak dosáhly 601 mil. EUR. Za první až třetí čtvrtletí 2011 byl zaznamenán odliv zahraničních investic LU z ČR ve výši 787 mil. EUR.

Podíl Lucemburska na přímých zahraničních investicích v ČR je významnější než jeho podíl na obchodní výměně.

9.4. Nejperspektivnější odvětví pro investice, privatizační a rozvojové projekty

Zahraníční investice v Lucembursku se v naprosté většině realizují buď v oblasti portfoliové (akcie, dluhopisy, finanční deriváty, pojištění aj.), nebo při zakládání správních regionálních či evropských centrál. V oblasti kapitálových investic je Lucembursko na prvním světovém místě v obchodování s obligacemi. Naprostá většina významnějších firem zpracovatelského průmyslu jsou nadnárodní firmy, čistě místní firmy patří, až na výjimky, do oblasti malých a středních podniků. V Lucembursku není v přípravě žádný privatizační projekt.

Novou snahou vlády je přilákat zahraniční investice do oblasti výzkumu a vývoje. Prioritní odvětví, jejichž další rozvoj má být celou škálou opatření podporován vládou, jsou logistika, telekomunikace, technologie spojené s ochranou životního prostředí (především biotechnologie) a zdravotnická technika.

Dalším projektem je snížení energetické závislosti. Poslední ropná krize ukázala, že strategické zásoby ropy nejsou dostatečné, pouze 20 % z potřebných ropných zásob na 90 dní je skladováno v Lucembursku, zbytek v zahraničí. Lucemburská vláda bude iniciovat vznik národní agentury pro skladování ropných produktů.

Lucembursko, konkrétně dominantní firma ENOVOS, nemá dostatečné kapacity na skladování zemního plynu a nemá vhodné geologické podmínky pro jejich vybudování na vlastním území. Má zájem spolupracovat v této oblasti se zahraničím.

9.5. Rizika investování v teritoriu

Investiční klima v Lucembursku je charakteristické svou transparentností, snahou o maximální stabilitu a zachování některých komplementárních výhod – nízká míra zdanění, rozličné formy státní podpory podnikání. Investiční rizika mají obecný charakter jako v ostatních hospodářsky vyspělých zemích.

Případná rizika pro investory vyplývají spíše z budoucího vývoje EU legislativy – např. harmonizace daňových zákonů (zvýšení sazby DPH a zavedení jednotné sazby, zvýšení spotřební daně, především u PHM atd.), výběr daní u konečného spotřebitele aj., které mohou odbourat místní komplementární výhody a zvýšit výrobní náklady. Tyto faktory jsou dnes na nižší úrovni než v sousedních zemích.

Investor dále musí počítat s automatickou indexací mzdových nákladů (mzdová úroveň je vyšší, než v sousedních zemích), nadstandardními sociálními výhodami zaměstnanců, silnou pozicí odborů a široce rozkročeným rozhodováním v tripartitním systému. Existuje silná ochrana zaměstnanců doprovázená znatelným nedostatkem pracovní síly, především kvalifikované, a z toho vyplývající její malá flexibilita. Ukazatel konkurenceschopnosti Lucemburska se neustále zhoršuje v mezinárodním srovnání, mzdové náklady rostou rychleji než výkony a klesá produktivita práce. Lucembursko v r. 2009 meziročně kleslo o tři pozice na 13. místo v rámci EU-27, o dvě pozice v mezinárodním postavení finančních center na 16. místo aj. Díky vysokým nákladům (zejména nájmy a mzdy) a klesající celkové výkonnosti se nově přenesl pokles konkurenceschopnosti ze sféry služeb i do sféry průmyslu.

10. Očekávaný vývoj v teritoriu

10.1. Významné události v následujícím roce a jejich dopady na ekonomickou sféru země

Lucemburské hospodářství čelí dvěma základním problémům, a to silnému sociálnímu systému podvazující konkurenceschopnost a strukturální nerovnováze.

Sociální systém je ve své štědrosti na čelném místě ve světě a je postaven na pravidelném ročním hospodářském růstu 4–5 %, kterého Lucembursko do doby krize dosahovalo. Do budoucna takový růst nebude možné realizovat, a proto bude nutné sáhnout k reformě zdravotního a sociálního systému, nemá-li se prohlubovat deficit veřejných financí a konsolidovaný veřejný dluh. Vláda v rozpočtu na r. 2009 a 2010 zvolila přístup otevřené dlaně s úmyslem překlenout krizovou dobu a posílit domácí spotřebu a zaměstnanost, a to v daňových výhodách a veřejných investicích s vědomím dopadů do veřejných financí. Potřebným reformám se však brání silné odbory. I nadále má být zachován systém automatické indexace mezd a sociálních dávek (do cenového koše jsou zahrnuty všechny položky vč. PHM), vysoké příspěvky v nezaměstnanosti, dětské přídatky a nízká úroveň DPH se zvýhodněnými sazbami např. na el. energii, plyn, potraviny aj. Přenášet další zátěž na podnikatelskou sféru je i pro vládu nereálné, protože podnikatelé už delší dobu čelí komparativním nevýhodám ve srovnání s konkurencí ze sousedních zemí právě z titulu sociální politiky. Vláda vypracovala plán návratu k vyrovnanému rozpočtu do r. 2014.

Lucemburské hospodářství stojí na finančních službách (a službách na ně navázaných) a je tudíž silně závislé na světové konjunktuře. Finanční sektor se dostal v r. 2009 pod tlak vlád sousedních zemí v ohledu uplatňování institutu bankovního tajemství. Lucembursko částečně změkčilo praxi poskytování informací, ale další vývoj je nejistý, stejně jako uplatňování principu zdanění u zdroje. Je stále více evidentní, že finanční služby se začínají přesouvat do oblastí výrazného hospodářského růstu – východní Asie, Jižní Amerika. Vláda a profesní svazy proto hledají nové možnosti, jak nabídnout nové finanční nástroje a zlepšit kvalitu služeb. Novými náměty jsou islámské bankovníctví, rozšíření aktivit poboček lucemburských finančních společností na Dálném východě, mikrofinancování aj.

Snaha o diversifikaci hospodářství je dlouhodobá, ale s ohledem na omezené kapacitní možnosti země vláda hledá taková odvětví, pro které je charakteristická vysoká přidaná hodnota – biotechnologie, technologie zaměřené na životní prostředí a technologie pro zdravotnictví. Snahou je přivést do země zahraniční odborníky a také firmy, které zde zřídí pobočky.

V obou směrech vláda účinně a intenzivně provádí obchodní politiku v daných oblastech prostřednictvím příslušných ministrů, Obchodní komory, vládních agentur Luxembourg for Business a Luxembourg for Finance a v úzké spolupráci s profesními svazy.

10.2. Trendy, vstup země do mezinárodních uskupení, přijetí nových zákonů, daní apod.

S ohledem na závazky vyplývající z evropské energetické politiky bude vláda pokračovat v programech zaměřených na zvýšení efektivity využívání energie – dle požadavku EK o 9 % do r. 2016 (nový zákon o tepelném zabezpečení budov) a zvyšování podílu energie z obnovitelných zdrojů – dle požadavku EK o 11 % do r. 2020 (výroba bioplynu, dohoda s Nizozemím a Německem o využívání větrných elektráren instalovaných na jejich území, účast v projektu řady západoevropských zemí na výstavbu parku větrných elektráren v Severním moři aj.) v rámci snížení emise skleníkových plynů – dle požadavku EK o 20 % do r. 2020. Pokud jde o další cíl EU zvýšit do r. 2020 podíl biopaliv na 10 % v celkové spotřebě pohonných hmot, zde se i na vládní úrovni ozývá kritika tohoto kroku, který z hlediska snížení emisí CO₂ není tak účinný a navíc ve svém důsledku má negativní vliv na globální produkci potravin.

Lucembursko je zemí, která na základě podmínek sjednaných v rámci EU praktikuje institut bankovního tajemství a rovněž zdanění u zdroje např. úroků z vkladů. Od počátku r. 2009 byla tato praxe předmětem ostré kritiky řady zemí (SRN, Německo, V. Británie, USA aj.), a proto přistoupilo na to, že do stávajících i budoucích Smluv o zamezení dvojího zdanění bude aplikovat standardní podmínky OECD, zejména čl. 26 o poskytování informací. Dle dosavadní praxe poskytovala lucemburská strana informace výhradně soudním orgánům cizí země na základě soudního vyžádání o podezření ze spáchání daňového podvodu

nebo praní peněz získaných z kriminální činnosti, a to při respektování přesně specifikovaných podmínek. Cizí soud musel dále prokázat, že již bylo v jeho zemi zahájeno soudní řízení, uvést podrobnosti vedoucí k podezření ze spáchání daňového podvodu a prokázat, že kauza má logickou vazbu na Lucembursko.

Nově je možné, aby si informace vyžádaly i daňové úřady cizích zemí. Nicméně i v tomto případě bude výměna informací možná jen ve specifických případech a na základě konkrétních důkazů. Plošné, nahodilé a automatické podávání informací nebude Lucembursko praktikovat, čímž zachová bankovní tajemství, které považuje za nástroj ochrany soukromí jedince a ne porušování práva.

I přes toto opatření se předpokládá, že velké členské země EU budou usilovat, aby se všechny členské země EU v určitém časovém horizontu zřekly bankovního tajemství a potažmo i na něho navázaného systému zdanění u zdroje. Lucembursko již v rámci Rady vetovalo takový pokus prostřednictvím sjednání daňové dohody mezi EU a Lichtenštejnskem (dle stávajících unijních podmínek by všechny státy EU musely na základě tohoto kroku přejít na automatickou výměnu informací). Takové opatření bude znamenat silný zásah do lucemburského hospodářství a podvázání Lucemburska jako světového finančního centra zejména v případě, že nebudou nastaveny stejné podmínky i pro země vně EU, kam by směřoval odliv kapitálu.

Vláda podporovaná tripartitními partnery podporuje rozvoj základního a aplikovaného výzkumu (do konce 80. let prakticky neexistoval) a s tím související zavedení fiskálních pobídek zaměřených na přilákání zahraničních firem a vysoce kvalifikované pracovní síly do Lucemburska. Investice by měly směřovat především do výzkumu biotechnologií, které mají být jedním z nejdůležitějších a nejziskovějších oborů budoucnosti. Současné výdaje na vědu a výzkum jsou stále na nižší úrovni než evropský průměr. Cílem je dosáhnout stavu, kdy veřejný sektor bude vynakládat na výzkum 1 % HDP a soukromý sektor 2 % HDP.

10.3. Nové možnosti pro český export či jinou ekonomickou spolupráci s ČR

Lucembursko je trh malý a silně konsolidovaný. Maloobchod, až na několik málo výjimek, je obsazen nadnárodními společnostmi, které mají svůj dodavatelský systém. Proniknout na tento trh lze tudíž pouze přes zahraniční centrály těchto firem. Omezenost místního trhu má za důsledek, že nabízený sortiment výrobků je relativně omezený, zásoby minimální a dodací lhůty dlouhé, cenová úroveň je vyšší než v okolních zemích. Vzhledem k vysoké kupní síle většiny obyvatel je žádáno v širší míře zboží značkové a kvalitní.

Sortiment hotových průmyslových výrobků a polotovárů pro výrobní spotřebu je ve vzájemném obchodu celkem stabilizovaný, což je dáno úzkým rozsahem lucemburského zpracovatelského průmyslu. Zvyšování objemu dodávek je nutné přičíst spíše zvyšování objemu a cen, než rozšiřování sortimentu. Další hospodářský růst lucemburské ekonomiky se bude odehrávat zejména v oblasti služeb (finance, doprava, telekomunikace, IT a zejména turistika). V těchto sektorech je možné hledat příležitost pro český export. Zejména sektor služeb hledá příležitosti pro snížení nákladů formou outsourcingu, kde ČR nabízí stále dobré příležitosti – kvalifikovanou pracovní sílu a nižší ostatní náklady.

Ekonomickou spolupráci lze rozšířit nově v oblastech, které z hlediska Lucemburska jsou do budoucna považovány za nosné, tj. technologie zaměřené na ochranu životního prostředí a speciální technologie, např. zdravotnická zařízení. Spolupráce ve výzkumu a vývoji by českým subjektům mohla zajistit i dodavatelské možnosti. Lucembursko se v tomto ohledu zaměřuje téměř výhradně na aplikovaný výzkum, základní výzkum je limitován danými podmínkami.

Málo využitá je turistika, přestože české subjekty se pravidelně účastní místního veletrhu cestovního ruchu Vakanz. Příčina zřejmě bude mj. i v nabízeném sortimentu a kvalitě služeb, neboť lucemburský zákazník je velice náročný (průměrný Lucemburčan cestuje až třikrát ročně na dovolenou).